

Управління культури
Донецької обласної державної адміністрації
Донецька обласна універсальна наукова бібліотека
ім. Н.К. Крупської
Наукова бібліотека Донецького національного університету

ЕКОЛОГІЯ ДОНЕЧЧИНИ **(2000–2003 рр.)**

Бібліографічний покажчик

Донецьк 2007

ББК 91.9:20.1

Е 45

Укладачі: І.Є. Корольова, В.О. Кротова,
Л.В. Кузьменко, Д.Д. Пристромова,
Т.І. Ярошенко
Науковий редактор: А.І. Сафонов,
доц. Донец. нац. ун-ту, канд. біол. наук
Редактори: О.В. Рязанцева,
Л.П. Свіркова
Відповідальний за випуск: О.В. Башун, канд. пед. наук

Е 45 Екологія Донеччини (2000–2003 рр.): Бібліогр. покажч. / Упр. культури Донец. облдержадмін. Донец. обл. універс. наук. б-ка ім. Н.К. Крупської, Наук. б-ка Донец. нац. ун-ту; Уклад.: І.Є. Корольова та ін.; Наук. ред. А.І. Сафонов; Ред.: О.В. Рязанцева, Л.П. Свіркова; Відп. за вип. О.В. Башун. – Донецьк: Схід. вид. дім, 2007. – 112 с.

До бібліографічного покажчика увійшли книги, статті зі збірників, періодичних і продовжуваних видань, що містять інформацію про стан навколишнього природного середовища Донецької області, вплив довкілля на здоров'я людей, екологічну політику регіону, громадський екологічний рух, міжнародні зв'язки.

Розрахований на науковців, фахівців, викладачів, студентів, бібліотечних працівників, широкий загал читачів.

ББК 91.9:20.1

© Донецька ОУНБ
ім. Н.К. Крупської, 2007

ВІД УКЛАДАЧІВ

Проблеми екології, збереження природи стали одними з найактуальніших для Донецької області.

З метою активізувати обмін екологічною інформацією на національному та регіональному рівнях фахівцями провідних бібліотек регіону – Донецькою обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Н.К. Крупської і Науковою бібліотекою Донецького національного університету – укладено науково-допоміжний бібліографічний покажчик "Екологія Донеччини", який буде продовжено.

У посібнику представлені книги, статті зі збірників, періодичних і продовжуваних видань українською та російською мовами. Матеріали з газет обмежено обласною екологічною газетою "Наш край".

Матеріали згруповано у 22 розділи: Екологічні аспекти вивчення Донецької області. Загальні питання; Статистика; Історичний аспект охорони довкілля Донецької області; Персоналії; Окремі міста; Мінерально-сировинна база та ресурсний потенціал Донецької області; Забруднення повітря Донецької області; Стан та охорона гідросфери Донецького регіону; Хімічне, радіаційне та інші види забруднень; Рослинний світ Донецької області; Тваринний світ Донецького регіону; Заповідна справа; Довкілля і здоров'я; Оцінка стану навколишнього середовища. Моніторинг довкілля; Промислова екологія. Загальні питання; Металургійна, гірнична, вугільна промисловість; Переробка й утилізація відходів виробництва; Екологічна політика регіону. Екологічне управління; Правові засади екологізації Донецької області; Екологічна освіта та виховання в Донецькій області; Громадський рух Донецької області. Екологічні організації. Екологічний туризм; Міжнародні зв'язки та проекти щодо екологічного стану Донецької області.

Документи в розділах розташовано за алфавітом авторів і назв, у розділі "Персоналії" – за алфавітом прізвищ екологів.

Більшість бібліографічних описів супроводжується уточнювальними анотаціями.

Застосовано систему внутрішніх посилань (див. №).

Хронологічні межі відбору матеріалу: 2000–2003 рр., за винятком статистичних, які видані у 2004 р., але відображають стан 2003 р.

Посібник має розгалужений довідковий апарат: іменний покажчик, покажчик географічних назв, списки регіональних періодичних та продовжуваних видань, скорочень.

Видання адресоване науковцям, фахівцям, викладачам, студентам, бібліотечним працівникам, широкому загалу читачів.

Зауваження і пропозиції просимо надсилати на адресу Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н.К. Крупської:

83055, м. Донецьк, вул. Артема, 84.

ПЕРЕДМОВА

За всіх часів для людини найголовнішим завданням було оволодіння певною інформацією, завдяки якій забезпечується своєчасне попередження небажаного, орієнтація цінностей, прогрес, пошук нових технологій та прогноз подальшого стану компонента системи, що аналізується.

Формуючи окремі або синтезовані прикладні аспекти екології як фундаментальної науки, дослідження у промислово розвиненому регіоні спрямовується на отримання якомога повнішої та надійнішої інформації про стан навколишнього середовища. Антропогенно трансформовані екотопи (техногенні ландшафти, геохімічно контрастні райони, зони підвищеного індустріального навантаження, екологічного лиха та ін.) характеризуються своєрідним комплексом взаємодії та дії факторів середовища на природні елементи. Рослинний, тваринний світи, сировинна база, формують еколого-економічний потенціал регіону, вдаль керування яким є головною вимогою, що забезпечує гармонійне, збалансоване та, нарешті, стабілізоване, хоча і динамічно змінне, становище на всіх функціональних рівнях спостереження.

Умови формують необхідність наукових досліджень: для екологічних експериментів як пріоритетних напрямків роботи на південному сході України вивчення причинно-наслідкових зв'язків між ознаками та факторами, ознаками та ознаками, факторами та новими факторами ендо- або екзогенного походження є базовим блоком спрацьовування механізмів роботи та формування принципів впровадження технологічних заходів охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів.

За мету цього видання було поставлено визначення напрямків екологічних розробок нашого регіону, узагальнення досягнень та можливість здебільшого концептуального оцінювання проведеної різноспрямованої роботи. Для розуміння системи необхідно провести її оцінку зсередини та ззовні і обов'язково дещо по-новому ставитися до сформованих наукових закономірностей.

У наш час проводиться дуже багато конференцій, нарад, наукових засідань та громадських слухань, – будь-яке питання можна впевнено вважати екологічним.

До цього видання було залучено матеріали, що містяться в декількох бібліотеках Донецька, надалі бажано якомога збільшити

джерела бібліографічного інформування. Ми гідні того, щоб мати повну, адекватну та репрезентативну вибірку екологічних досягнень.

Закликаємо усіх небайдужих до співпраці, з результатами якої ми наочно ознайомимося в подальших виданнях цього певною мірою персонально-екологічного довідника.

Впевнені, що напрямки екологічного дослідження Донбасу набуватимуть розвитку.

*З повагою, науковий редактор
та видавничий колектив*

Екологічні аспекти вивчення Донецької області. Загальні питання

1. Амитан В.Н. Инновационное развитие Донецкого региона: состояние и перспективы: Моногр. / В.Н. Амитан, Ю.Н. Киклевич, Д.Е. Филатов. – Донецк: Юго-Восток, 2002. – 181 с. – Из содерж.: Инновации в экологии, обеспечении жизнедеятельности и медицине. – С. 111–118.

2. Беспалова С.В. Биологическая экология: Моделирование жизнеспособности биотич. орг. / С.В. Беспалова, В.А. Максимович // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 11–18. – Библиогр.: 17 назв.

3. Близнюк А. "Экологическая устойчивость означает сохранение природного капитала...": Осн. принципы устойчивого развития и стратегия их реализации в условиях Донец. обл. / А. Близнюк // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 15–17. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

4. В Донецке 21–22 ноября 2001 г. прошла научно-практическая конференция "Донбасс–2020: Охрана окружающей среды и экологическая безопасность": [Материалы конф.] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Ноябрь. (№ 20). – С. 3.

5. Відновлення порушених природних екосистем: Матеріали Першої міжнар. наук. конф. (Донецьк, 24–27 верес. 2002 р.) / НАН України. Донец. ботан. сад. – Донецьк: Лебідь, 2002. – 451 с.

6. Данилин А. Компетентность, качество, доступность: Осн. принципы работы экол. информ. центра / А. Данилин // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 69. – (Донец. край сьогодні).

7. "Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека": Зб. доп. наук.-практ. конф., Донецьк, 21–22 листоп. 2001 р. / Держ. упр. екології та природ. ресурсів в Донец. обл., Донец. наук. центр НАН України, Укр. екол. акад. наук; Ред. кол.: В.П. Шевченко, С.С. Куруленко, А.І. Панасенко та ін. – Донецьк, 2001.

Т. 1. – 273 с.

Т. 2. – 251 с.

8. Донбасс – зона экологического бедствия // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Март (№ 15). – С. 1, 2.

9. Донецкий регион: природа, история, культура: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.І. Туган-Барановського; Уклад.: Бігун Г.С., Касперович П.М., Касперович В.М. – Донецьк, 2003. – 100 с.

10. Доня А.П. Социальные проблемы экологии промышленных районов Донбасса / Доня А.П., Малеский В.С., Шалимова М.А. // Наука. Релігія. Сусп-во. – 2002. – № 3. – С. 124–131.

11. Дубас В. Наука і сталий розвиток України: Збереження навколиш. середовища і соц.-екон. розвиток – неподільні: [Бесіда з президентом НАН України акад. Б. Патонем про шляхи вирішення екол. проблем Донбасу] / В. Дубас // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 10–12.

12. Жильченкова В.В. Донбасс – зона экологического бедствия / В.В. Жильченкова // Город, регион, государство: проблемы распределения полномочий: Материалы III междунар. науч.-практ. конф., Донецк, 24–26 апр. 2003 г. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2003. – С. 65–71.

13. Земля тривоги нашої: За матеріалами доп. про стан навколиш. середовища в Донец. обл. у 1999 р. / Авт. колектив: Молодан Г.М. та ін. – Донецьк: Новый мир, 2000. – 124 с.

14. Земля тривоги нашої: За матеріалами доп. про стан навколиш. природ. середовища в Донец. обл. у 2000 р. / Під ред. С. Куруленка. – Донецьк: Новый мир, 2001. – 136 с.

15. Земля тривоги нашої: За матеріалами доп. про стан навколиш. природ. середовища в Донец. обл. у 2001 р. / Під ред. С. Куруленка. – Донецьк: Новый мир, 2002. – 108 с.

16. Земля тривоги нашої: За матеріалами доп. про стан навколиш. природ. середовища в Донец. обл. у 2002 р. / Під ред. С. Куруленка. – Донецьк: Новый мир, 2003. – 158 с.

17. Иванникова Л. "Бизнес и экология": [Под таким назв. в Донецке прошла Всеукр. науч.-практ. конф.] / Л. Иванникова // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Февр. (№ 2). – С. 3.

18. Итоги, надежды и тревоги: О работе Госупр. экол. безопасности в 1999 г. и задачах на 2000 г. // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Март (№ 3). – С. 1, 2.

19. Итоговая коллегия Госуправления [экологии и природных ресурсов] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Февр. (№ 3). – С. 1.

20. Кабанцев Г.Г. Донбасс борется за экологическое выживание / Г.Г. Кабанцев, Б.В. Хромушкин // Металл и литье Украины. – 2002. – № 7–8. – С. 67–69.

21. Карагодов И. Экологическая безопасность в Донбассе – решение проблем / И. Карагодов // Меркурий. – 2003. – № 10. – С. 33–34.

22. Кишкань Р. Стремление к устойчивости: [Экология Донец. обл.] / Р. Кишкань // Меркурий. – 2000. – № 12. – С. 42.

23. Коніщева Н.Й. Економічний механізм розвитку екологічної інфраструктури Донецької області (у 1996–2000 рр.) / Н.Й. Коніщева, І.А. Карагодов // Управление экономикой переходного периода: Сб. науч. тр. – Донецк, 2000. – С. 52–67.

24. Кравченко Л.М. Екологічний та демографічний фактори економічного розвитку / Л.М. Кравченко, Д.В. Кравченко // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 41–47.

25. Красная книга Донбасса // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Февр. (№ 2). – С. 1.

26. Краснянский М.Е. Энергоснабжение – важнейший фактор экологической и экономической безопасности Украины / М.Е. Краснянский // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 58–62.

27. Куруленко С. Екологія Донеччини: стан та перспективи / С. Куруленко // Схід. – 2000. – № 6. – С. 38–41.

28. Куруленко С. "Конструктивным механизмом достижения цели экологической программы до 2005 года является научно-технический поиск и реализация экономических решений экологических проблем...": Охрана окружающей среды как неотъемлемая часть программы науч.-техн. развития Донец. обл. на период до 2020 г. / С. Куруленко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 26–30. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

29. Куруленко С.С. Охрана окружающей среды – забота общая / С.С. Куруленко // Меркурий. – 2001. – № 11. – С. 18–19.

30. Куруленко С. Пора весеннего обновления: [Природоохр. работа в обл.] / С. Куруленко // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Апр. (№ 6). – С. 3.

31. Куруленко С.С. Проблемы обеспечения экологической безопасности в Донецкой области / С.С. Куруленко // Меркурий. – 2000. – № 5–6. – С. 10–11.

32. Куруленко С.С. Экологические проблемы Донецкой области: Выступление начальника Гос. упр. экологии и природ. ресурсов в Донец. обл. на парлам. слушаниях [в Верхов. Раде 13 янв. 2003 г.] / С.С. Куруленко // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Янв. (№ 2). – С. 1.

33. Лукьянченко А.А. "Я вижу наш Донецк красивым и уютным" / А.А. Лукьянченко // Меркурий. – 2000. – № 8. – С. 8–9.

34. МАНЭБ иллюзий не строит: [Состоялось общее годовое собр. Донбас. регион. отд-ния Междунар. акад. наук экологии и безопасности жизнедеятельности, посвящ. анализу работы акад. за 2002 г.] // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Февр. (№ 4). – С. 5.

35. Маркова С.В. Экологические аспекты использования природно-климатических ресурсов Донбасса / С.В. Маркова, Л.Е. Сотникова // Менеджер. – 2001. – № 4. – С. 162–166.

36. Марова С.Ф. Экологический менеджмент – профессия будущего / С.Ф. Марова // Менеджер. – 2002. – № 4. – С. 215–219.

37. Мартовицкий В.Д. Актуальные проблемы экологической безопасности / В.Д. Мартовицкий // Меркурий. – 2002. – № 3. – С. 25–26.

38. Марченко Г.А. Некоторые особенности ландшафтной дифференциации Северного Приазовья / Г.А. Марченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 51–53.

39. Морева В.В. Экологические ориентиры устойчивого развития региона / В.В. Морева, Е.В. Товстик // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 69–71. – Библиогр.: 3 назв.

40. Научные чтения "Золотая осень" [прошли в Донецке под девизом "Экологический кризис – проблема социальная: Пути ее решения"] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Окт. (№ 18). – С. 1.

41. Обеспечить экологическую безопасность Донбасса: [По материалам коллегии Госупр. экологии и природ. ресурсов в Донец. обл.] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Сент. (№ 15). – С. 3.

42. Охорона довкілля та екологічна безпека: Зб. доп. наук.-практ. конф. (Донецк, 21–22 нояб. 2001 г.). – Донецьк, 2001.
Т. 1. – 273 с.
Т. 2. – 251 с.

43. Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів: Зб. доп. X Всеукр. наук. конф. аспірантів та студ. (11–13 квіт. 2000 р.). – Донецьк: ДонНТУ, 2000.
Т. 1. – 188 с.
Т. 2. – 176 с.

44. Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів: Зб. доп. XI Всеукр. наук. конф. аспірантів та студ. (17–19 квіт. 2001 р.). – Донецьк: ДонНТУ, 2001.
Т. 1. – 140 с.
Т. 2. – 180 с.

45. Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів: Зб. доп. I Міжнар. наук. конф., 16–18 квіт. 2002 р. – Донецьк: ДонНТУ, 2002.

Т. 1. – 173 с.

Т. 2. – 204 с.

46. Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів: Зб. доп. II Міжнар. наук. конф. аспірантів та студ. – Донецьк: ДонНТУ, 2003.

Т. 1. – 194 с.

Т. 2. – 169 с.

47. Павелко А.И. Важная экологическая задача Донбасса / А.И. Павелко // Меркурий. – 2000. – № 3. – С. 38–39.

48. Панов Б.С. Донбасс – край экологического бедствия / Б.С. Панов // Аватар. – 2000. – № 2. – С. 10–12.

49. Панов Б.С. Учение В.И. Вернадского о биосфере и ноосфере в наше время: [В т. ч. исслед. донец. ученых] / Б.С. Панов // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 47–53.

50. Панов Б.С. Экологические аспекты учения о ноосфере на примере породных отвалов Донбасса / Панов Б.С., Проскурня Ю.А., Гребеникова А.А. // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 243–248.

51. Подкорытов Н. "Наш край" – экологический вестник Донбасса / Н. Подкорытов // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 61. – (Донец. край сьогодні).

52. Полянский Н. Усилить экологический контроль в Донбассе: [По материалам коллегии Госупр. экологии и природ. ресурсов] / Н. Полянский // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Сент. (№ 17). – С. 3.

53. Поштук А.З. Разработка и внедрение новых технологий охраны окружающей среды в Восточном Донбассе / А.З. Поштук // Уголь Украины. – 2000. – № 4. – С. 13–17.

54. Природа Донецького басейну // Донецький регіон: природа, історія, культура. – Донецьк, 2003. – С. 4–19.

55. Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона: Межвед. сб. науч. работ. Вып. 3 / Отв. ред. С.В. Беспалова. – Донецк: ДонНУ, 2003. – 248 с.

56. Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". Т. 1 / Под ред. В.Ф. Горячина, С.С. Куруленко. – Донецк: ДИТБ, 2001. – 215 с.

57. Рекреационные ресурсы Донецкой области // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 16–23.

58. Рішення науково-практичної конференції "Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека" [Донецьк, 21–22 листоп. 2001 р.] // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 41–42.

59. Садеков А.А. Предпринимательство и устойчивое развитие: Моногр. / А.А. Садеков; Донец. гос. ун-т экономики и торговли им. М.И. Туган-Барановского. – Донецк, 2002. – 449 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 379–389 (242 назв.).

60. Состояние водной и воздушной сред Донецкой области // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 45–116.

61. Творческое наследие В.И. Вернадского и современность: Сб. тр. междунар. науч. конф., 10–12 апр. 2001 г. / ДГТУ, Науч.-метод. центр высш. образования М-ва образования и науки Украины, Ин-т высш. образования АПН Украины и др. – Донецк: Донбасс, 2001. – 503 с.

62. Территории приоритетного развития. Специальные экономические зоны: Донец. обл. = Territories of priority development. Special economic zones: Donetsk region. – Донецк: ИнтерДонбасс, 2003. – 440 с. – Информ. о ТПР и СЭЗ содерж. разд. "Охрана окружающей среды". – Текст парал. рус., англ.

63. Ткаченко Д.А. О проблемах экологии в Донбассе / Д.А. Ткаченко // Молодь, соціальна політика і проблеми національного відродження України: Матеріали Другої загальноукр. студент. наук.-практ. конф. (15 квіт. 2003 р., Донецьк) / Донец. ін-т ринку та соц. політики. – Донецьк, 2003. – С. 233–234.

64. Токарев А. Экология в "Экспо": [О 3-й специализир. выст. "Энергетика – экология"] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Сент. (№ 16). – С. 4.

65. Усов Ф.М. Концептуальні основи формування регіональної екологічної системи / Ф.М. Усов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 100–103.

66. Червонецький В.В. Екологічний колапс в Україні: причини і наслідки / В.В. Червонецький // Іст. і політол. дослідж. – 2002. – № 2. – С. 212–218.

67. Швиндлерман С. Биогеохимия Донбасса / С. Швиндлерман // Все. – 2000. – № 3. – С. 59–60.

68. Экология в "Эксподонбассе": [О 5-й специализир. выст. "Энергетика. Энергосбережение. Экология"] // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Июнь (№ 11). – С. 7.

69. Ярцева Л. Отвечая на вызов времени: [О состоянии природ. среды Донбасса (политэкология, экол. менеджмент, роза ветров, деятельность экол. бизнес-ассоц.)] / Л. Ярцева // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Май (№ 9). – С. 3.

Див. 442.

Статистика

70. Данилко В.К. Екологічні збори та поточні витрати на охорону природи: Стат. аналіз / В.К. Данилко // Статистика України. – 2003. – № 1. – С. 53–57.

71. Довкілля Донеччини: Стат. зб. № 41/154 / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2002. – 104 с.

72. Довкілля Донеччини: Стат. зб. № 63/216 / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2003. – 120 с.

73. Довкілля Донеччини у 2003 році: Стат. зб. № 41/187 / Голов. упр. статистики у Донец. обл. – Донецьк, 2004. – 121 с.

74. Інвестиції в основний капітал на охорону навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів та введення в дію природоохоронних об'єктів і потужностей за 1995–2002 роки: Стат. зб. № 01-02-6/59 / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2003. – 16 с.

75. Інвестиції в основний капітал на охорону навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів та введення в дію природоохоронних об'єктів і потужностей за 1996, 2000–2003 роки: Стат. зб. № 01-02-12/106 / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2004. – 22 с.

76. Охорона навколишнього середовища та використання природних ресурсів Донецької області: Стат. зб. № 25/135 / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2001. – 87 с.

77. Охорона навколишнього середовища // Донецька область у цифрах у 2002 році: Корот. стат. довід. / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2003. – С. 56–59.

78. Охорона навколишнього природного середовища // Донецька область у цифрах у 2003 році: Корот. стат. довід. / Голов. упр. статистики у Донец. обл. – Донецьк, 2004. – С. 56–60.

79. Охорона навколишнього природного середовища = Protection of surrounding environment // Донецька область у цифрах у 2003 році = Donetsk region in figures in 2003: Корот. стат. довід. = Short stat. reference-book / Голов. упр. статистики у Донец. обл., Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк, 2004. – С. 82–89. – Текст укр. та англ. мовами.

80. Охрана окружающей среды // Донецкая область в цифрах в 1999 году: 24/148 / Донец. обл. упр. статистики. – Донецк, 2000. – С. 298–308.

81. Природні ресурси та охорона навколишнього середовища // Статистичний щорічник Донецької області за 2000 рік / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2001. – С. 324–325.

82. Природні ресурси та охорона навколишнього середовища // Статистичний щорічник Донецької області за 2001 рік / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2002. – С. 340–355.

83. Природні ресурси та охорона навколишнього середовища // Статистичний щорічник Донецької області за 2002 рік / Донец. обл. упр. статистики. – Донецьк, 2003. – С. 355–370.

84. Природні ресурси та охорона навколишнього середовища // Статистичний щорічник Донецької області за 2003 рік / Голов. упр. статистики у Донец. обл. – Донецьк, 2004. – С. 363–376.

85. Шишкіна О. Екологія в цифрах: Зі спадом вир-ва екол. ситуація у країні погіршилася. Але після вироб. зростання вона стане ще гіршою / О. Шишкіна, В. Малигіна // ПіК: Політика і культура. – 2000. – № 33. – С. 14–15.

86. Экология Донбасса: итоги 2001 года // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Март (№ 5). – С. 3–6.

Див. 13–16, 138, 144, 149.

Історичний аспект охорони довкілля Донецької області

87. Бородавка В.О. Маріупольська лісова науково-дослідна станція: стодесятирічні традиції раціонального природокористування / В.О. Бородавка // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 9–12.

88. Саржан А.О. Екологічна ситуація в Донбасі (80-ті – початок 90-х років ХХ ст.) / А.О. Саржан // Пробл. історії України: факти, судження, пошуки: Зб. наук. пр. – К., 2001. – Вип. 3. – С. 214–218.

Див. 9, 109, 113, 215, 263, 317, 330, 335, 337, 338.

Персоналії

89. Лучшие экологи Донбасса [Бородай Г.И., Козырь А.А., Синельщиков Р.Г., Рябко В.Ф., Мешко Н.А., Воеводенко А.Т., Калиущенко Н.Д., Панасенко А.И.] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Март (№ 3). – С. 3.

90. Лучшие экологи Донбасса: [Список] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Апр. (№ 5). – С. 2.

91. Наши юбиляры: Мешко Н.А., начальник Торец. регион. гос. экол. инспекции; Шулика Д.Н., начальник Зап. регион. гос. экол. инспекции; Стрельников В.А., начальник Сев.-Зап. регион. экол. инспекции: [Крат. биогр. справки] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Май (№ 9). – С. 3.

92. Назначения: Н.Д. Калиущенко назначен зам. начальника Госупр. экоресурсов в Донец. обл.: [Крат. биогр.] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Май (№ 9). – С. 2.

93. Поздравляем юбиляра: Е.А. Караманец – начальник отд. контроля атмосфер. воздуха Госупр. экоресурсов в Донец. обл. // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Июнь (№ 12). – С. 3.

94. Кульченко В.В. УкрНТЭК – защитник природы: [Беседа с дир. Укр. науч. центра техн. экологии В.В. Кульченко / Записал Н. Полянский] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Сент. (№ 13). – С. 3.

95. Яровая И. Человек большой душевной красоты: [О начальнике Госупр. экологии и природ. ресурсов в Донец. обл. С.С. Куруленко] / И. Яровая // Меркурий. – 2003. – № 2. – С. 31–32.

96. Светлой памяти Виктора Макаровича Михайленко: [И. о. начальника отд. гос. экол. экспертизы Госупр. экоресурсов] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Авг. (№ 10). – С. 7.

97. Наш юбиляр: Ивану Алексеевичу Овинникову – 75 лет: [Один из старейших сотрудников Госупр. экоресурсов в Донец. обл.] // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Янв. (№ 1). – С. 2.

98. Сергей Третьяков – начальник Госуправления экологии и природных ресурсов в Донецкой области // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Авг. (№ 15). – С. 1.

99. Сергей Третьяков – новый главный эколог [Донец. региона] // Меркурий. – 2003. – № 8. – С. 25.

100. Мешко Н. Главный эколог – Александр Щетников [Генеральный директор АОЗТ "Веско"] / Н. Мешко // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Февр. (№ 3). – С. 1.

Окремі міста

101. Буторина И. Каким я хотел бы видеть Мариуполь в XXI веке: [Анализ опрос. листов. Социол. опрос проводил Координац. экол. центр "Стратегия"] / И. Буторина // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Апр. (№ 5). – С. 3.

102. Єрьоміна С.І. Охорона навколишнього середовища м. Жданівка / С.І. Єрьоміна // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 27–30.

103. Иванова Н. "Круглый стол" в Енакиеве – первый шаг к решению экологической проблемы / Н. Иванова // Меркурий. – 2002. – № 9. – С. 19.

104. Крутько А. Общественная программа устойчивого развития Мариуполя: [Разраб. Координац. экол. центром "Стратегия"] / А. Крутько // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июль (№ 9). – С. 3.

105. Панина Н. Америка – Мариуполу: [Осуществление проекта "Мариупольская экологическая инициатива" – программы действия в сфере охраны окружающей среды] / Н. Панина // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Дек. (№ 19). – С. 2.

106. Поселок у моря: (Очерки истории) / Пригоровский Е.В., Венедиктов В.В., Попов А.А., Попов Д.А. – Краматорск, 2000. – 205 с. – (Пос. им. Г.Я. Седова – 250 лет). – Из содерж.: Природные условия и ресурсы. – С. 172–178.

Див. 13–16, 163, 187, 203, 341, 617, 619, 654.

Мінерально-сировинна база та ресурсний потенціал Донецької області

107. Алехин В.И. Вернадский о геохимической истории марганца в осадочных толщах: [Находки в осадоч. толщах Донбасса и Приазовья] / Алехин В.И., Панов Б.С., Ишуткина А.А. // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 294–297.

108. Амитан В.Н. Региональные аспекты управления ресурсосбережением / В.Н. Амитан, Н.Н. Потапова // Менеджер. – 2001. – № 1. – С. 115–120.

109. Бахтарова Е.П. Рифогенез в карбоне северной окраины Донбасса как модель "Рифового сгущения жизни" / Бахтарова Е.П., Таранец В.И.; ДГТУ // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 271–273.

110. Бойко А.П. Научные и организационно-экономические способы разработки техногенных месторождений в Донецком регионе / А.П. Бойко // Менеджер. – 2002. – № 2. – С. 25–28.

111. Бондик В. Становление и совершенствование: Из опыта работы предприятия ООО "Фирма "Донкерампромсырьё" / В. Бондик, А. Чередник // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 56–57. – (Донец. край сьогодні).

112. Бутюгин А.В. К вопросу экологической безопасности почв Украины / А.В. Бутюгин, Ю.Н. Зубкова // Экологическая и техногенная безопасность: Междунар. науч.-практ. конф. (Харьков, 30–31 марта 2000 г.). – Харьков, 2000. – С. 28–30.
113. Волкова Т.П. В.И. Вернадский о роли ортитоносных и монацитоносных гранитоидов в геохимии: (На примере Приазовья) / Т.П. Волкова // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 266–270.
114. Джулай В.И. Система экологического земледелия / В.И. Джулай // Донбасс–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 12–14.
115. Доброгорский Н.А. Минеральные ресурсы – загрязнители биосферы / Н.А. Доброгорский // Уголь Украины. – 2000. – № 2/3. – С. 64–65.
116. Дудик А.М. Прогнозирование дальнейшего развития минерально-сырьевой отрасли в Донбассе и возможных экологических последствий / А.М. Дудик // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 36–41.
117. Дудик А.М. Эколого-геохимическое состояние и прогноз дальнейших изменений биосферы Донбасса / А.М. Дудик, С.Ю. Селяков // Донбасс–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 21–24.
118. Жикаляк Н.В. Задачи государственной геологической службы в оптимизации структуры минерально-сырьевой базы Донецкого региона / Н.В. Жикаляк // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 5–19.
119. Земельні ресурси та їх використання // Довкілля Донеччини: Стат. зб. № 41/154. – Донецьк, 2002. – С. 40–50.

120. Земельні ресурси та їх охорона // Довкілля Донеччини: Стат. зб. № 63/216. – Донецьк, 2003. – С. 50–65.

121. Капинус Е.И. Извлечение цветных металлов из золы и шлака каменного угля Донбасса с помощью соляной кислоты / Е.И. Капинус, С.А. Шпильный, А.К. Щеполев // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2000. – № 6. – С. 21–26.

122. Куруленко С.С. Концепция охраны окружающей природной среды при разработке месторождений полезных ископаемых / С.С. Куруленко // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 32–33.

123. Левит В. А/Т "Глини Донбасу" – работа с заботой об экологии / В. Левит // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 58. – (Донец. край сьогодні).

124. Малі токсичні елементи в рудах і навколишньому середовищі ртутних, поліметалічних і золоторудних родовищ Донбасу і Закарпаття / В.О. Шумлянський, О.М. Івантишина, В.М. Артеменко та ін.; Ін-т фундамент. дослідж., Укр. наук. асоц. – К.: Знання України, 2002. – 144 с.: іл. – Бібліогр.: с. 133–139.

125. Марова С.Ф. Экологические аспекты использования природно-климатических ресурсов Донбасса / С.Ф. Марова, Л.Е. Сотникова // Менеджер. – 2001. – № 4. – С. 162–166.

126. Навка П.И. Проблемы эффективного использования ресурсной базы общества в творческом наследии В.И. Вернадского: [Примеры по Донец. обл.] / П.И. Навка // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 248–252.

127. Панов Б.С. Нетрадиционные минеральные ресурсы Донецкой области и перспективы их использования / Б.С. Панов, В.И. Алехин // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 19–23.

128. Петенко І.В. Організаційно-економічний механізм формування і реалізації ресурсозберігаючих технологій у вугільній промисловості: Автореф. дис. ... д-ра екон. наук / І.В. Петенко; НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2002. – 32 с.

129. Петенко И.В. Экономические аспекты комплексного использования сырья / И.В. Петенко // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 62–68.

130. Рудько Г.И. Радиогидрогеологические условия как показатель экологического состояния геологической среды: (На примере юго-вост. части Украины) / Г.И. Рудько, И.М. Ольшанская // Мінер. ресурси України. – 2001. – № 4. – С. 36–38.

131. Создание в Донецком регионе промышленной базы по получению редких металлов и редких земель / Н.В. Фоций, Н.А. Козарь, В.В. Васильченко, С.Н. Стрекозов // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 41–55.

132. Солдатенко С.И. Перспективные технологии использования минерально-сырьевых ресурсов региона / С.И. Солдатенко // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 34–36.

133. Степаненко Н. Актуальные проблемы энергосбережения: [Круглый стол по проблемам эффектив. использования природ. ресурсов в обл. б-ке им. Н.К. Крупской] / Н. Степаненко // Меркурий. – 2000. – № 11. – С. 20–21.

134. Шинкарев В. Будет ли экологическое земледелие в Донбассе?: [Беседа с ведущим специалистом отд. охраны и гос. экол. контроля земел. ресурсов и недр Госупр. экол. безопасности в Донец. обл. В. Шинкаревым / Записал Н. Полянский] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Апр. (№ 4). – С. 3.

135. Щетников А.И. Концептуальные основы эффективного использования природно-ресурсного потенциала в размещении и развитии производительных сил Украины: Науч. докл. / А.И. Щетников; НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк: Юго-Восток, 2002. – 19 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 19 (12 назв.).

136. Щетников А.И. Нерудные минеральные ресурсы в развитии производительных сил региона / А.И. Щетников, Н.А. Попов // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Донец. ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 55–62.

137. Эколого-экономические проблемы использования земельных и лесных ресурсов Донецкой области / О.И. Шапоренко, Н.В. Дмитриева, В.Е. Жердицкая и др. // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 164–172.

Див. 3, 7, 9, 13–16, 26, 35, 42–46, 48, 167, 182, 183, 201, 215, 263, 285–287, 291, 301, 307, 311, 314, 319, 320, 334, 336–338, 342, 412, 432, 449, 453, 458, 475, 496, 530, 539, 588, 610.

Забруднення повітря Донецької області

138. Викиди шкідливих речовин в атмосферу по Донецькій області в 1999 році: Стат. бюл. № 14/64. – Донецьк, 2000. – 129 с.

139. Волошин А. Чим ми дихаємо / А. Волошин // Технополис. – 2002. – № 5. – С. 45.

140. Доня А.П. Техногенные выбросы в атмосферу и экологическое состояние Донецкого региона / А.П. Доня, В.С. Маевский, А.Н. Мальцев // Менеджер. – 2002. – № 2. – С. 135–140.

141. Екологічні проблеми забруднення довкілля транспортом в Донбасі / В.Я. Уманський, І.М. Дудник, О.В. Паргас та ін. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 172–175.

142. Иваницкая Н.Ф. Возможности оптимизации воздушной среды в результате внедрения современных технологий / Н.Ф. Иваницкая, С.Ф. Марова // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 27–33.

143. Карагодов И. Атмосфера Донбасса станет чище / И. Карагодов // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Ноябрь. (№ 22). – С. 2.

144. Линюк О.Є. Статистичний аналіз забруднення та охорони атмосферного повітря в Україні: Автореф. дис. ... канд. екон. наук / О.Є. Линюк; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2002. – 20 с.

145. Ляшенко Л.А. Эколого-экономическая оценка путей сокращения выбросов в атмосферный воздух на ОАО "Донецккокс" / Л.А. Ляшенко, Е.В. Брижак // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 13–20.

146. Маевский В.С. Некоторые особенности загрязнения атмосферы угледобывающих районов Донбасса / В.С. Маевский, А.П. Доня, А.Н. Мальцев // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Інж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 19–22.

147. Обзор методов снижения выбросов в атмосферу при переливах чугуна / В.А. Кравец, А.С. Толстых, В.Н. Саржевский, А.В. Кравец // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Інж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 72–77.

148. Операция "Чистый воздух": [Экол. контроль за выбросами автотранспорта и пром. предприятий] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Сент. (№ 14). – С. 1.

149. Охорона атмосферного повітря // Довкілля Донеччини: Стат. зб. № 63/216. – Донецьк, 2003. – С. 11–34.

150. Оценка техногенного загрязнения атмосферного воздуха и его влияние на население отдельных регионов Донецкой области / В.В. Мухин, В.В. Суханов, О.Н. Путилина и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 156–159.

151. Подкорытов Н. Чем меньше ума – тем выше труба: [Пром. выбросы в атмосферу, пылеулавливание на предприятиях Донец. обл.] / Н. Подкорытов // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Март (№ 4). – С. 3–7.

152. Семинар по проблеме парниковых газов [в Донецке] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Янв. (№ 2). – С. 4.

153. Фунтов И.Л. Использование общественного транспорта для организации общественного мониторинга загрязнений атмосферы города / И.Л. Фунтов // Менеджер. – 2003. – № 1. – С. 152–155.

154. Эколого-гигиеническая оценка атмосферного воздуха в районе размещения теплоэлектростанций / В.И. Денисенко, В.А. Раздобудько, А.Б. Ермаченко, И.Б. Пономарева // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 135–136.

Див. 7, 13–16, 42–46, 60, 67, 115, 161, 213, 232, 243, 252–256, 258, 263, 272, 320, 321, 350, 353, 355–357, 363, 367, 385, 391, 401, 419, 427, 441, 445, 494, 578, 629.

Стан та охорона гідросфери Донецького регіону

155. Абузьяров И. Международная конференция по Азовскому морю: По проблемам охраны моря и прибреж. территории, г. Мариуполь / И. Абузьяров // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Апр. (№ 6). – С. 3–5.

156. Андриевская Г.М. Методика расчета максимального стока в бассейне реки Северский Донец / Г.М. Андриевская, В.А. Овчарук // Метрологія та гідрологія. – 2000. – Вип. 41. – С. 45–51.

157. Бенатов Д.Е. Аналіз факторів загроз природно-техногенній безпеці гідровузлів та механізмів їх забруднення: [Сівер. Донець] / Д.Е. Бенатов // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2002. – № 3. – С. 62–67.

158. Васильев Ю.В. О возможностях реализации экологической сети в среднем течении Северского Донца / Ю.В. Васильев, В.А. Дьяков // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 12–15.

159. Вынага Д.А. Экологический аспект динамики развития фитопланктона Верхне-Кальмиусского водохранилища / Д.А. Вынага, Л.И. Главиш, Л.Ю. Качур // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 48–49.

160. Добровольская Т.П. Загрязнение гидросферы – гибель цивилизации: [Примеры по Донец. обл.] / Добровольская Т.П., Шевченко О.А., Остапенко Е.А. // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 274–276.

161. Доня А.П. К вопросу о загрязнении открытых водоемов воздушным путем (по материалам Донец. области) / А.П. Доня, В.С. Маевский, А.Н. Мальцев // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Інж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 23–27.

162. Завертаний Д. Поможем Северскому Донцу: [Подписан меморандум рук. ряда обл. Украины и России по охране вод. ресурсов бассейна реки Север. Донец] / Д. Завертаний // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Апр. (№ 6). – С. 6.

163. Загрязнение поверхностных вод суши на территории Донецкой области: Обзор загрязнения мор. вод прибреж. зоны г. Мариуполя [в нояб. 2001 г.] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Янв. (№ 1). – С. 5.

164. Исследование эффективности очистки шахтных вод от механических примесей с помощью флокулянта "Штокополь" / Н.К. Бондаренко, Ю.Ю. Нечесова, Н.Г. Резников, В.А. Петров // Проблемы экологии. – 2001. – № 1. – С. 57–60.
165. Калиниченко Н. Водопады Донбасса / Н. Калиниченко // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июнь (№ 7). – С. 5.
166. Карагодов И. Экологическая катастрофа в Азово-Керченской акватории [в связи со строительством дамбы в Керчен. проливе] / И. Карагодов // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Ноябрь (№ 22). – С. 8.
167. Катькалова Н. Спасаем Азов сообща: Об использовании природ. ресурсов в прибреж. полосе Азов. моря в пределах Донец. обл. / Н. Катькалова // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Июль (№ 11). – С. 4.
168. Кучерук С.В. Экологические проблемы ихтиофауны бухты Таранья Белосарайского залива / С.В. Кучерук, Н.Н. Ярошенко // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2002. – Т. 2. – С. 94–95.
169. Лисенко Т.П. Система контролю за складом поверхневих та підземних вод: [За матеріалами Ларин. полігона Донец. регіону] / Т.П. Лисенко // Менеджер. – 2001. – № 1. – С. 131–135.
170. Луцько В.С. Екологічна безпека водних ресурсів в Україні в умовах глобалізації / В.С. Луцько // Екологія і ресурси: Зб. наук. пр. – К., 2003. – Вип. 6. – С. 37–49.
171. Максудова Т.К. Влияние антропогенных факторов на процессы сукцессии водоемов / Т.К. Максудова, А.Ю. Сергиенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 224–226.
172. Матвиненков С. Азовье надо спасать / С. Матвиненков // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Янв. (№ 1). – С. 5.

173. Матлак Е.С. О проблеме вовлечения шахтных вод в хозяйственное водоснабжение Донбасса: [О критич. положении с питьевой водой] / Е.С. Матлак, А.В. Карягин, В.Ю. Романова // Проблемы экологии. – 2001. – № 1. – С. 3–8.

174. О гидрогеологической ситуации в районе ликвидированных шахт и способах обеспечения экологической безопасности / Яромбаш И.Ф., Циганек И., Ворхлик И.Г., Мороз В.Д. // Проблемы экологии. – 2000. – № 1. – С. 49–54.

175. О содержании пестицидов в минеральных водах восточных областей Украины / Е.М. Никипелова, Л.М. Матвеева, Л.Б. Солодова, Т.Г. Филипенко // Довкілля та здоров'я. – 2001. – № 4. – С. 29–30.

176. Парталы Е.М. Обрастание в Азовском море = Partaly E.M. Fouling in the sea of Azov / Е.М. Парталы. – Мариуполь: Рената, 2003. – 378 с.

177. Программа охраны морей: [Проект Гос. программы охраны и возрождения Азов. и Черного морей на 2001–2010 гг.] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июль (№ 9). – С. 5.

178. Слушенко А. Вода – главная проблема Донбасса: [Проблемы малых рек] / А. Слушенко // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июнь (№ 7). – С. 4.

179. Соболев Е.Г. Геолого-геофизическая оценка аварийной опасности грунтовых дамб (плотин), водо-, шламо-, хвостохранилищ Донбасса / Е.Г. Соболев, В.А. Кривенко, О.В. Савченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 95–97.

180. Совершенствование санитарного надзора за охраной поверхностных вод в зависимости от сезона года и их качества / А.М. Бондаренко, А.В. Золотова, В.Б. Конькова и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 119–121.

181. Ступин А.Б. Анаэробная микробиологическая очистка сточных вод коксохимических производств / А.Б. Ступин, М.В. Бескровная // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 143–146.

182. Ступин А.Б. Гидродинамически активные композиции в энергосбережении и экологии / А.Б. Ступин, А.П. Симоненко, П.В. Асланов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 150–154. – Библиогр.: 24 назв.

183. Суярко В.Г. Соединение азота в подземных водах Донбасса / В.Г. Суярко, О.А. Шевченко, Г.В. Олейников; НАН Украины. Ин-т геохимии, минералогии и рудообразования. – К.: Лебедь, 2003. – 55 с.

184. Таранец В.И. Геоэкологическое состояние источников водоснабжения Донецкой области в свете проблем развития ноосферы / Таранец В.И., Богун Л.Д., Заборин М.С. // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 261–265.

185. Токарев А. Виват, Кальмиус!: [Состоялось открытие памятника природы на истоке Кальмиуса в пос. Минеральное] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июнь (№ 8). – С. 4.

186. Токарев А. Судьба Азова в наших руках: Размышление после конф. [по вопросам сохранения Азов. моря, состояния моря в Мариуполе] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Май (№ 8). – С. 5.

187. Холмеева Е.А. Физико-географическая и экологическая характеристика рек города Макеевки / Е.А. Холмеева // Літопис Донбасу № 9: Матеріали в допомогу авт. ст. до Зводу пам'ятників історії та культури України по Донец. обл. – Донецьк, 2001. – С. 9–12.

188. Шевченко О.А. Загрязнение подземных вод Донецкой области тяжелыми металлами / О.А. Шевченко // Проблемы экологии. – 2001. – № 1. – С. 27–31.

189. Эколого-гигиенические аспекты питьевого водоснабжения Донецкой области / В.И. Денисенко, А.Б. Ермаченко, А.В. Дударенко, Ж.Л. Копуль // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 130–132.

190. Яковлев Е.А. Шахтные воды – эколого-гидрологический фактор горнопромышленных регионов / Е.А. Яковлев // Уголь Украины. – 2001. – № 6. – С. 18–20.

Див. 7, 13–16, 42–46, 60, 115, 130, 232, 263, 315, 320, 350, 353, 355–357, 362, 363, 380, 381, 416, 421, 452, 458, 466, 494, 527, 564, 626, 642, 651.

Хімічне, радіаційне та інші види забруднень

191. Березин В. Жив ли старый "химический змий?": [Хим. оружие на территории бывшего СССР, в т. ч. в Святогор. и Артемов. лагерях (1937–1945 гг.) как фактор загрязнения окружающей среды (утилизация путем закапывания в землю)] / В. Березин // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Сент. (№ 15). – С. 2.

192. Карпинец А.П. Экологически чистая технология производства перспективных автомобильных топлив и масел из промышленных отходов синтеза ПАВ / А.П. Карпинец // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 127–130. – Библиогр.: 5 назв.

193. Кутовой В.А. Защита биосферы от электромагнитных излучений / В.А. Кутовой, Т.А. Мерещакова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 149–153.

194. Мармозов Р. В Донецкой области появился свой Чернобыль: [Угроза от желтого фосфора на территории Славян. содового з-да] / Р. Мармозов, Е. Кузичева // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Окт. (№ 19). – С. 3.

195. Обоснование системы радиационного экомониторинга в угледобывающих регионах / В.Я. Уманский, Д.О. Ластков, О.В. Паргас, А.П. Денисенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 175–179.

196. Пантелеев Г.А. Сравнительная оценка способов защиты от шумового и токсического воздействия наземного транспорта и один из путей решения проблемы / Г.А. Пантелеев // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 159–161.

197. Проблемы радиационной безопасности: [В Мариуполе состоялась Междунар. конф. "Радиационная безопасность, здоровье человека и окружающая среда. Проблемы и пути их решения на современном этапе"] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Сент. (№ 18). – С. 2.

198. Рева А. РАО нет места в Донбассе: [Решение круглого стола артемов. экологов] / А. Рева, В. Березин // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Апр. (№ 8). – С. 4.

199. Сафонов А.И. Особенности локализации некоторых металлов-токсикантов в почвах северных промышленных узлов Донбасса / А.И. Сафонов // Экологическая и техногенная безопасность: Сб. науч. тр. – Х.: Изд-во Харьк. ин-та социал. прогресса, 2000. – С. 131–135.

200. Сафонов А.И. Специфика локализации некоторых металлов в почвах северных промышленных узлов Донецкой области / А.И. Сафонов // Проблемы экологии. – 2003. – № 1. – С. 36–47.

201. Сафонов А.И. Специфика металлопрессинга на ризоэдафосферу территорий северных промышленных узлов Донбасса / А.И. Сафонов, Н.А. Хижняк // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 46–47.

202. Фунтов И.Л. Использование бытовых дозиметров в радиационном мониторинге / И.Л. Фунтов // Теоретичні і методологічні основи управління, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 124–131.

203. Фунтов И.Л. Опыт внедрения автоматизированной системы контроля окружающей среды в горловском ОАО "Концерн "Стирол" / И.Л. Фунтов // Менеджер. – 2002. – № 6. – С. 170–173.

204. Шаталов В.М. Проблема электромагнитного загрязнения окружающей среды в Донбассе / В.М. Шаталов, С.В. Беспалова, И.В. Нога // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 107–110.

Див. 13–16, 42–46, 115, 116, 124, 130, 157, 175, 183, 211–214, 231, 232, 236, 237, 240, 242, 243, 245, 252–256, 258, 260, 261, 263, 266–270, 272, 277, 292, 320, 345, 350, 355, 357, 359, 363, 367, 374, 377, 379, 388, 393–395, 398, 399, 423, 424, 448, 449, 468, 494.

Рослинний світ Донецької області

205. Башкатов В.Г. Экофизиологическая концепция формирования фитоценозов / В.Г. Башкатов, О.Н. Торохова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 4–5.

206. Безроднова О.В. Антропогенна трансформація трав'яної рослинності долини р. Самара в межах Західного Донбасу: Автореф. дис. ... канд. біол. наук / О.В. Безроднова; Дніпропетр. держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 2000. – 20 с.

207. Белова М.Ю. Лишайники як індикатори забруднення навколишнього середовища / М.Ю. Белова, Н.А. Хижняк // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2002. – Т. 2. – С. 42–43.

208. Бичков С.А. Интродуційний потенціал *Pinus pallasiana* D. Don і *Pinus sylvestris* L. у техногенно забруднених територіях Приазов'я: Автореф. дис. ... канд. біол. наук / С.А. Бичков; НАН України. Нац. ботан. сад. – К., 2000. – 19 с.

209. Бородавка О.Б. Моніторинг стану, продуктивності та біорізноманіття лісів Донбасу в умовах антропогенної трансформації довкілля / О.Б. Бородавка // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 6–9.

210. Вивчення антиоксидантної активності деяких дикорослих Донецького регіону / Шубін О.О., Коршунова Г.Ф., Дуленко Л.В., Горяйнова Ю.А. // Вісн. ДонДУЕТ. Сер.: Техн. науки. – 2002. – № 2. – С. 4–8.

211. Глухов А.З. Адаптационные характеристики травянистых растений в условиях фоновометаллического стресса на Донбассе / А.З. Глухов, А.И. Сафонов // Интродукция растений. Охрана и обогащение биологического разнообразия видов: Материалы междунар. конф., посвящ. 65-летию Ботан. сада им. проф. Б.М. Козо-Полянского Воронеж. гос. ун-та (24–27 июня 2002 г.). – Воронеж, 2002. – С. 23–25.

212. Глухов А.З. Аномалии в генеративной сфере растений при действии тяжелых металлов / А.З. Глухов, А.И. Сафонов // Экологическая ботаника: наука, образование, прикладные аспекты: Междунар. науч. конф. (18–21 сент. 2002 г.). – Сыктывкар, 2002. – С. 71–72.

213. Глухов А.З. Ассортимент перспективных растений при экотоксикологическом мониторинге юго-востока Украины / А.З. Глухов, А.И. Сафонов // Тез. докл. II Междунар. конф. по анатомии и морфологии растений: (Санкт-Петербург, 14–18 окт. 2002 г.). – СПб., 2002. – С. 269–270.

214. Глухов А.З. Перспективы проведения фитоиндикационного мониторинга техногенно трансформированных экотопов / А.З. Глухов, А.И. Сафонов // Промышленная ботаника: Сб. науч. тр. – Донецк, 2002. – Вып. 2. – С. 7–14.

215. Глухов А.З. Растения в антропогенно трансформированной среде / А.З. Глухов, А.И. Хархота // Промышленная ботаника: Сб. науч. тр. – Донецк, 2001. – Вып. 1. – С. 5–10.

216. Глухов А.З. Роль Донецкого ботанического сада НАН Украины в решении экологических проблем Донбасса / А.З. Глухов, В.М. Остапко, С.А. Приходько // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 25–28.

217. Глухов А.З. Эколого-ботанические проблемы сохранения биоразнообразия растительного мира на юго-востоке Украины / А.З. Глухов, В.М. Остапко // Пр. наук. конф. Донец. нац. ун-ту за підсумками наук.-дослід. роботи за період 1999–2000 рр.: Секція біол. наук (18–20 квіт. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – С. 145–149.

218. Глухов О. На сучасних засадах фітосозології, або Як зберегти різноманітність рослинного світу в Донбасі / О. Глухов, В. Остапко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 87. – (Донец. край сьогодні).

219. Голубнича С.М. Фітодизайн рекреаційних територій / С.М. Голубнича // Промислова ботаніка: стан та перспективи розвитку. – Донецьк, 2003. – С. 318–320.

220. Горницкая И.П. Живые жемчужины, или Красота без границ: [Растит. мир] / И.П. Горницкая, Т.М. Черевченко. – Донецк: Донеччина, 2001. – 208 с.

221. Дослідження складу флори південного сходу України / В.М. Остапко, В.К. Тохтар, Г.В. Бойко та ін. // Українське ботанічне товариство: Матеріали XI з'їзду (Харків, 25–27 верес. 2001 р.). – Х., 2001. – С. 283–284.

222. Жуков С.П. Научные основы оптимизации процессов восстановления растительного покрова на антропогенно нарушенных территориях Донбасса / С.П. Жуков // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 37–39.

223. Жуков С.П. Репродуктивный потенциал растений в антропогенных экотопах / С.П. Жуков, А.И. Сафонов // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 44–51. – Библиогр.: 28 назв.

224. Зеленська В.А. Аутокологічні аспекти впливу техногенного середовища на вищі рослини: Автореф. дис. ... канд. біол. наук / В.А. Зеленська; Дніпропетр. держ. ун-т. – Дніпропетровськ, 2000. – 18 с.

225. Зеленська В.А. Екологічні особливості флори техногенних екотопів підприємств чорної металургії Донецької області / В.А. Зеленська, Д.Я. Зацепіна // Українське ботанічне товариство: Матеріали XI з'їзду (Харків, 25–27 верес. 2001 р.). – Х., 2001. – С. 147.

226. Зеленська В.А. Особливості екобіоморфної структури флори техногенних екотопів (на прикладі підприємств чорної металургії Донецької області) / В.А. Зеленська, Д.Я. Зацепіна // Відновлення порушених природних екосистем. – Донецьк, 2002. – С. 163–164.

227. Зубова Л.Г. Механізація лісної рекультивації териконників / Л.Г. Зубова // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 34–35.

228. Зубцова Т.В. Интродукция и селекция редких эндемичных и реликтовых растений в Донбассе / Т.В. Зубцова // Промислова ботаніка: стан та перспективи розвитку. – Донецьк, 2003. – С. 254–255.

229. Ібатуліна Ю.В. Життєвий стан цінопопуляцій *Galium ruthenicum* Willd. і *Filipendula vulgaris* Moench. у штучних степових фітоценозах Донецького ботанічного саду в умовах південного сходу України / Ю.В. Ібатуліна // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 52–54. – Бібліогр.: 19 назв.

230. Иващенко А.В. Экологически чистый гуматный препарат-стимулятор роста растений / А.В. Иващенко, Ю.Н. Зубкова, А.В. Бутюгин // Экологическая и техногенная безопасность: Междунар. науч.-практ. конф. (Харьков, 30–31 марта 2000 г.). – Х., 2000. – С. 241–246.

231. Исаева Н.В. Влияние техногенного загрязнения на продуктивность *Rovina pseudoacacia* L. / Н.В. Исаева, С.П. Швиндлерман // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 44–45.

232. Каталог разработок Донецкого ботанического сада / НАН Украины. Донец. ботан. сад. – Донецк, 2001. – 39 с.

233. Короткова Т.М. Перспективи лісової рекультивациі в підвищенні біорізноманіття рослинності порушених промисловістю земель Донбасу / Т.М. Короткова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 42–44.

234. Коршиков И.И. Использование растений в индикации техногенного загрязнения окружающей среды / И.И. Коршиков // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 44–46.

235. Коцюбинська Н.П. Особенности функционального стану *Quercus robur* L. в умовах штучних едафотопів західного Донбасу / Н.П. Коцюбинська, Т.Р. Полетаєва, В.М. Зверковський // Українське ботанічне товариство: Матеріали XI з'їзду (Харків, 25–27 верес. 2001 р.). – Х., 2001. – С. 190.

236. Лиханов А.Ф. Анатомо-морфологические особенности декоративных растений в условиях ремонтно-механического цеха шахты им. Кирова г. Донецка / А.Ф. Лиханов, Л.М. Осипова // Наук. конф. "Еколого-біологічні дослідження на природних та антропогенно-змінених територіях" (Кривий Ріг, 13–16 трав. 2002 р.). – Кривий Ріг, 2002. – С. 225–228.

237. Лиханов А.Ф. Влияние промышленной пыли на световой режим растений / А.Ф. Лиханов, А.В. Сотникова // Промислова ботаніка: стан та перспективи розвитку. – Донецьк, 2003. – С. 120–122.

238. Ліханов А.Ф. Морфогенетична мінливість рослин в умовах техногенних екосистем / А.Ф. Ліханов // Питання біоіндикації та екології: Міжвід. зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 7, № 2/3. – С. 134–141.

239. Лиханов А.Ф. Тератогенность растений старопромышленного региона / А.Ф. Лиханов // Відновлення порушених природних екосистем. – Донецьк, 2002. – С. 252–254.

240. Негруцька Г.М. Вплив токсичних забруднень на вміст пектинових речовин в деяких плодово-ягідних рослинах / Г.М. Негруцька, О.Ю. Кончатна // Українське ботанічне товариство: Матеріали XI з'їзду (Харків, 25–27 верес. 2001 р.). – Х., 2001. – С. 262.

241. Неклеса А.И. О состоянии и перспективах развития лесного хозяйства в Донбассе / А.И. Неклеса // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 55–58.

242. Нецветов М.В. Сверхнизкочастотные колебания *Quercus robur* L. и *Acer platanoides* L. / М.В. Нецветов // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 58–62. – Библиогр.: 10 назв.

243. Озерский Ю.Г. Выбросы оксидов азота в атмосферу при использовании коксохимических топлив / Ю.Г. Озерский, А.Л. Попов, Ф.А. Класин // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 224–225.

244. Осипова Л.М. Научное и практическое значение флоры урочища Ларинское: (К обоснованию объявления заказника мест. значения) / Л.М. Осипова, Л.Н. Хоботкова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 62–64.

245. Остапко І.М. Гістоструктурний поліморфізм плодів деяких представників *Asterace* Dum. під впливом надвисоких концентрацій важких металів / І.М. Остапко, Н.А. Хижняк, А.І. Сафонов // Українське ботанічне товариство: Матеріали XI з'їзду (Харків, 25–27 верес. 2001 р.). – Х., 2001. – С. 284–285.

246. Остапко И.Н. Элементный состав плодов некоторых видов родов *Berberis* L. и *Crataegus* L., интродуцированных в Донецкий ботанический сад НАН Украины / И.Н. Остапко, Н.П. Купенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та економічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 60–62.

247. Охорона лісів Донеччини від пожеж: стан, проблеми та їх вирішення у контексті сталого розвитку / Синельщиков Р.Г., Сологуб В.О., Дмитрієва Н.В., Карагодов І.А. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 78–81.

248. Петлеванный О.А. Виды водорослей, новые для заповедных территорий Донецко-Приазовской степи (Украина) / О.А. Петлеванный // Альгология. – 2000. – Т. 10, № 2. – С. 201–206.

249. Погибнут леса – погибнут и люди: [Красная кн. Донбасса] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Март (№ 3). – С. 3.

250. Поляков А.К. Принципы размещения и формирования защитных лесных насаждений в агроландшафтах Донбасса / А.К. Поляков, А.А. Подкопаев, Е.Н. Лихацкая // Промышленная ботаника: Сб. науч. тр. – Донецк, 2002. – Вып. 2. – С. 49–55.

251. Попов Г.В. Интегрированная защита фитобиоты в Донецком ботаническом саду НАН Украины / Г.В. Попов, В.М. Коваленко, Г.А. Коваленко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 69–71.

252. Приседський Ю.Г. Вплив забруднення повітря сполуками фтору, сірки та азоту на активність каталази у деяких деревних і чагарникових рослин / Ю.Г. Приседський // Українське ботанічне товариство: Матеріали XI з'їзду (Харків, 25–27 верес. 2001 р.). – Х., 2001. – С. 312–313.

253. Приседський Ю.Г. Вплив забруднення повітря сполуками фтору, сірки та азоту на деякі показники фотосинтетичного апарату деревних та кущових рослин / Ю.Г. Приседський // Пр. наук. конф. Донец. нац. ун-ту за підсумками наук.-дослід. роботи за період 1999–2000 рр. Секція біол. наук (18–20 квіт. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – С. 132–134.

254. Приседський Ю.Г. Вплив мінеральних добрив на ростові процеси проростків робінії звичайної в умовах комплексного забруднення повітря / Ю.Г. Приседський // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 71–73.

255. Приседський Ю.Г. Газостійкість деревних та чагарникових рослин за умов комплексного забруднення повітря / Ю.Г. Приседський // Промислова ботаніка: стан та перспективи розвитку. – Донецьк, 2003. – С. 138–140.

256. Приседський Ю.Г. Закономірності пошкодження деяких видів деревних та чагарникових рослин за умов комплексного забруднення повітря сполуками фтору, сірки та азоту / Ю.Г. Приседський // Вісн. Донец. ун-ту. Сер.: Природ. науки. – 2003. – № 1. – С. 304–311.

257. Приседський Ю.Г. Пошкоджуваність деревних та чагарникових рослин сумішами газів (HF , SO_3 пари H_2SO_4 , NH_3) / Ю.Г. Приседський // Зб. наук. пр. Луган. нац. аграр. ун-ту. – Луганськ, 2003. – № 22 (34). – С. 34–36. – (Сер.: Біол. науки).

258. Приседський Ю.Г. Стан пігментного комплексу деревних та чагарникових рослин в умовах забруднення повітря сполуками сірки, фтору та азоту / Ю.Г. Приседський // Питання біоіндикації та екології: Міжвід. зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2000. – Вип. 5, № 2. – С. 3–10.

259. Приходько С.А. Нові підходи до збереження та використання природних комплексів у ботанічному заказнику "Гектова балка" у Донбасі / С.А. Приходько, О.М. Шевчук, В.М. Остапко // Промышленная ботаника: Сб. науч. тр. – Донецк, 2002. – Вып. 2. – С. 176–181.

260. Проблемы оптимизации техногенных экосистем / В.Г. Башкатов, О.Н. Торохова, С.П. Жуков, И.В. Сетт // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 72–81.

261. Прокопьева Л.В. Возникновение тератных форм у *Robinia pseudoacacia* L. под воздействием на нее техногенных эмиссий Донецкого металлургического завода / Л.В. Прокопьева, С.П. Швиндлерман // Проблемы сучасної екології: Тези міжнар. конф. (Запоріжжя, 20–22 верес. 2000 р.). – Запоріжжя, 2000. – С. 36.

262. Прокопьева Л. Возникновение тератных форм у некоторых видов растений под воздействием техногенных эмиссий / Л. Прокопьева, С.П. Швиндлерман // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 42–43.

263. Промислова ботаніка: стан та перспективи розвитку: Матеріали IV Міжнар. наук. конф. (Донецьк, 17–19 верес. 2003 р.) / НАН України. Донец. ботан. сад. – Донецьк: Лебідь, 2003. – 350 с.

264. Проскурина Т. Биоэкологическая характеристика сосны обыкновенной, произрастающей на юго-востоке Украины / Т. Проскурина, Н.Г. Гусарова, Л.Ю. Качур // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 50–51.

265. Ромащенко К.Ю. Використання спряженості видів для виділення фітоценотипів рослинності крейдяних відслонень Донеччини / К.Ю. Ромащенко // Укр. ботан. журн. – 2001. – Т. 58, № 2. – С. 179–188.

266. Сафонов А.И. Видеометаллоспецифичность и металлоидогетерогенность фитотест-индикаторов поллютопрессинга / А.И. Сафонов // Тези міжнар. конф. "Проблеми сучасної екології" (Запоріжжя, 20–22 верес. 2000 р.). – Запоріжжя: ЗДУ, 2000. – С. 39.

267. Сафонов А.И. Гетерокарпічні тенденції сім'янок деяких представників *Asteraceae* Dum. під впливом металевого забруднення / А.И. Сафонов // Наук. вісн. Ужгор. нац. ун-ту. Сер.: Біологія. – 2001. – № 9. – С. 227–229.

268. Сафонов А.И. Индикаторна пластичність рослин в умовах металонавантаження: палінологічний аспект / А.И. Сафонов // Питання біоіндикації та екології. – 2002. – Вип. 7, № 1. – С. 47–53; № 2–3. – С. 77–82.

269. Сафонов А.И. *Cichorium intybus* L. – перспективный индикатор промышленного загрязнения среды / А.И. Сафонов // Современные проблемы биоиндикации и биомониторинга: Тез. конф. (Сыктывкар, 11–21 сент. 2001 г.). – Сыктывкар: КомиРАН, 2001. – С. 166–167.

270. Сафонов А.И. Структурная организация листа *Cichorium intybus* L. в условиях металлонагрузки на почву / А.И. Сафонов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 74–77.

271. Сетт І.В. До вивчення агрохімічних властивостей едафотоку та щільності популяцій рослин на териконниках Донбасу / І.В. Сетт // Промышленная ботаника: Сб. науч. тр. – Донецк, 2002. – Вып. 2. – С. 218–221.

272. Сетт І.В. Зміна вмісту амінного азоту у деяких деревних та чагарникових рослин під впливом забруднення повітря сполуками сірки, фтору та азоту / І.В. Сетт, Ю.Г. Приседський // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 76–77.

273. Синельщиков Р.Г. Культурная древесная растительность как фактор экологической безопасности региона / Р.Г. Синельщиков // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 81–85.

274. Сумская А.Н. Анатомическая изменчивость сосны крымской в городских условиях / А.Н. Сумская, Н.А. Хижняк, Л.Н. Хоботкова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 85–87.

275. Сумская А.Н. Анатомио-морфологическая изменчивость древесно-кустарниковых растений на территории завода "Азовсталь" / А.Н. Сумская, Л.Н. Хоботкова, Е.А. Кириченко // Пр. наук. конф. Донец. нац. ун-ту за підсумками наук.-дослід. роботи за період 1999–2000 рр. Секція біол. наук. (18–20 квіт. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – С. 163–167.

276. Сухомлин М.М. Популяційна біологія базидіальних грибів як складова частина екологічного моніторингу біосистем / М.М. Сухомлин // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 88–91.

277. Тохтарь В.К. Проблема біологічного забруднення довкілля південного сходу України адвентивними видами / В.К. Тохтарь // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 96–98.

278. Челомбицкая М.В. Альгофлора почв промислових площадок Мариупольского металлургического комбината "Азовсталь" / М.В. Челомбицкая, Г.П. Липницкая // Наук. конф. "Еколого-біологічні дослідження на природних та антропогенно-змінених територіях" (Кривий Ріг, 13–16 трав. 2002 р.). – Кривий Ріг, 2002. – С. 445–446.

279. Челомбицкая М.В. Микрофлора почв промислових площадок Донецкого металлургического завода / М.В. Челомбицкая, Г.П. Липницкая // Зб. наук. пр. Луган. нац. аграр. ун-ту. – Луганськ, 2002. – № 16 (28). – С. 70–72. – (Сер.: Біол. науки).

280. Челомбицкая М.В. Формирование микрофлоры на культивируемых отвалах флюсо-доломитовых разработок / М.В. Челомбицкая, Г.П. Липницкая // Зб. наук. пр. Луган. нац. аграр. ун-ту. – Луганськ, 2003. – № 25 (37). – С. 50–53.

281. Швиндлерман С.П. Концепция фитооптимизации техногенных экосистем / Швиндлерман С.П. // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 92–99.

282. Шпилевая Н.В. Фракционный состав флоры национального природного парка "Святые горы" / Н.В. Шпилевая // Промислова ботаніка. – Донецьк, 2001. – С. 52–56.

283. Щербакова О.Н. Вегетативное размножение некоторых сортов роз для озеленения Донбасса / О.Н. Щербакова, Т.С. Аксенова, Л.М. Осипова // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2002. – Т. 2. – С. 50–51.

284. Экология и фауна юго-востока Украины: Сб. науч. тр. Вып. 2 / Под ред. Н.Н. Ярошенко. – Донецк: ДонНУ, 2001. – 147 с.

285. Эколого-итоценотические аспекты создания высокопродуктивных адаптивных кормовых агрофитоценозов / А.З. Глухов, И.Т. Юрченко, О.М. Шевчук, Т.П. Кохан // Промислова ботаніка: стан та перспективи розвитку. – Донецьк, 2003. – С. 242–244.

286. Юрченко І.Т. Відновлення біорізноманітності степових пасовищ на південному сході України / І.Т. Юрченко, О.М. Шевчук // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 110–114.

287. Юрченко І.Т. Створення багатовидових кормових агрофитоценозів – один із шляхів відновлення природних угруповань / І.Т. Юрченко, О.М. Шевчук, О.З. Глухов // Відновлення порушених природних екосистем. – Донецьк, 2002. – С. 442–444.

Див. 5, 7, 9, 13–16, 25, 42–46, 55, 158, 159, 171, 301, 305–311, 315–320, 323, 324, 327, 330, 332, 333, 336, 339, 342, 345, 348, 349, 383, 390, 394–396, 401, 410, 433, 588, 589, 591, 594, 604, 606, 642.

Тваринний світ Донецького регіону

288. Дегтярев С.О. Влияние антропогенных факторов на фауну кровососущих комаров г. Донецка / С.О. Дегтярев, И.В. Кушниренко, А.Е. Рязанцева // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2002. – Т. 2. – С. 76–77.

289. Денщик В.А. Рыбы Донбасса: значение, разнообразие, пути сохранения и восстановления / В.А. Денщик // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 32–34.

290. Колобова А.В. Экологические исследования паразитов в окрестностях г. Донецка / А.В. Колобова, А.В. Скорая, Е.Н. Маслодудова // Біорізноманіття природних і техногенних біотопів України: Матеріали Всеукр. конф. студ., аспірантів та молодих вчених (Донецьк, 19–22 листоп. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – Ч. III. Біол. і мед. фізика; Екологія людини; Екологія тварин; Ентомологія. – С. 139–141.

291. Кубах Е.В. Динамика численности и морфо-экологическая характеристика трипсов (Thysanoptera) на посевах озимой пшеницы / Е.В. Кубах // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 102–106. – Библиогр.: 13 назв.

292. Лисова Е.С. Понятие "паразитарное загрязнение" среды в урбанизированных экосистемах / Е.С. Лисова, Г.В. Сумарук, Е.Н. Маслодудова // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2002. – Т. 2. – С. 78–79.

293. Маслодудова Е.Н. Фауна аэротенков донецких очистных сооружений / Е.Н. Маслодудова, А.Е. Рязанцева // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 113–120. – Библиогр.: 4 назв.

294. Панченко А.А. Анализ фауны мошек (Diptera: Simuliidae) Левобережной Украины / А.А. Панченко // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 131–141. – Библиогр.: 139 назв.

295. Полянский Н. Фауна Донецкого края: [Млекопитающие, птицы] / Н. Полянский // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Сент. (№ 16). – С. 1.

296. Птицы бассейна Северского Донца: Материалы 6 и 7 конф. "Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца". Вып. 6/7 / Донец. нац. ун-т. – Донецк, 2000. – 86 с.

297. Симоненко А.П. Применение водорастворимых полимерных композиций для улучшения микроклимата на животноводческих комплексах / А.П. Симоненко, А.Ю. Собко // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 48–51.

298. Тараненко Л.И. Перспективный для охраны птиц участок на южном берегу Краснооскольского водохранилища / Л.И. Тараненко // Птицы бассейна Северского Донца. – Донецк, 2000. – Вып. 6/7. – С. 15–17.

299. Тищенко В.Ф. Проблемы охраны рыбных ресурсов рыбохозяйственных водоемов Донецкой области / В.Ф. Тищенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 91–95.

300. Трискиба С.Д. Комплексные меры по сохранению макромицетов / С.Д. Трискиба // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 98–100.

Див. 5, 7, 9, 13–16, 25, 42–46, 55, 168, 251, 301, 305–308, 310–320, 322–324, 326, 327, 329–333, 336, 340, 342, 401, 588, 589, 591, 594, 604.

Заповідна справа

301. Абузьяров И. "Особенно актуальна проблема сохранения уникальных и типичных ландшафтов, генофонда растительного и животного мира...": Природ.-заповед. фонд Донец. обл.: перспективы сохранения цен. природ. комплексов и объектов / И. Абузьяров, В. Залевский // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 76–79. – (Донец. край сьогодні).

302. Багмет П. Сохранить и приумножить: [О природоохр. заказниках и памятниках природы на территории Великоновоселков. р-на] / П. Багмет // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Март (№ 4). – С. 4.

303. Блэкберн А. Островки дикой природы Донбасса обречены на вымирание?: [О сохранении биоразнообразия] / А. Блэкберн // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Ноябрь (№ 17). – С. 6.

304. Будут новые заповедники: В Константинов. р-не заповед. территории увеличатся на 1200 га // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Март (№ 6). – С. 3.

305. Васильев Ю. Святогір'я – унікальна природна спадщина / Ю. Васильєв, В. Дьяков, П. Журова // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 81–84. – (Донец. край сьогодні).

306. Владимирова Н. "Святые горы". Время становления: [Нац. природ. парк] / Н. Владимирова // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Май (№ 8). – С. 3.

307. Генев А.П. Науково-екологічне обґрунтування створення регіонального ландшафтного парку "Гранітненський" / А.П. Генев, В.С. Ткаченко, О.Т. Воєводенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 16–20.

308. Генев А. Украинский степной природный заповедник: ["Хомутовская степь" и "Каменные Могилы"] / А. Генев // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Окт. (№ 16). – С. 3.

309. Глухов А.З. Донецкий ботанический сад / А.З. Глухов // Меркурий. – 2002. – № 6. – С. 50–51.

310. Горягин В.Ф. О состоянии использования объектов природно-заповедного фонда Донецкой области в рекреационных целях / В.Ф. Горягин, В.Д. Залевский, Т.Н. Иващенко // Вісн. ДІТБ. – 2001. – № 5. – С. 229–234.

311. Донбас заповідний: Наук.-інформ. довід.-атлас / Під ред. С.С. Куруленка, С.В. Третьякова. – Донецьк: Донец. філ. ін-ту підвищ. кваліфікації та перепідгот. кадрів Мінекоресурсів України, 2003. – 159 с.: іл.

312. Дьяков В.А. Дополнения к списку орнитофауны национального природного парка "Святые горы" и редкие виды птиц, обитающие на его территории / В.А. Дьяков // Птицы бассейна Северского Донца. – Донецк, 2000. – Вып. 6/7. – С. 15–17.

313. Жила Б. У древнего Пермского моря...: Регион. ландшафт. парк "Клебан-Бык" / Б. Жила, В. Залевский // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 80. – (Донец. край сьогодні).

314. Жила Б.А. Экологические и социальные основы создания регионального ландшафтного парка "Клебан-Бык" и перспективы его развития / Б.А. Жила, В.Д. Залевский, И.А. Бабинская // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 34–37.

315. Залевский В. Заповедники живительной влаги: [О вод. объектах, включ. в состав заповед. фонда Донец. обл.] / В. Залевский // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Май (№ 6). – С. 4.

316. Залевский В.Д. Об организационных основах формирования сети территорий и объектов природно-заповедного фонда в Донецкой области / В.Д. Залевский // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 39–42.

317. Залевский В. Становление региональных парков: ["Меотида", "Донецкий кряж", "Клебан-Бык", "Половецкая степь"] / В. Залевский // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Нояб. (№ 17). – С. 3.

318. Заповідник "Хомутовський степ": План упр. / В.П. Гелюта, А.П. Генов, В.С. Ткаченко, Д.В. Мінтер; Ред. В.П. Гелюта; Ін-т ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, Укр. степ. природ. заповідник НАН України. – К.: Академперіодика, 2002. – 38 с.: іл., табл. – Бібліогр.: с. 37–38.

319. Збереження степів України: Матеріали міжнар. наук. конф. "Збереження останніх залишків степової рослинності України шляхом заповідання та режими її охорони", присвяч. 75-річчю від-нь Укр. степ. природ. заповідника "Хомутовський степ", "Кам'яні Могили", "Михайлівська цілина" та 40-річчю утворення заповідника (27–29 трав. 2002 р., с. Хомутове Новоазов. р-ну Донец. обл.) / Редкол.: В.П. Гелюта (голов. ред.) та ін. – К.: Академперіодика, 2002. – 163 с.: табл.

320. И снова район Зуй-горы: [Экол. ситуация в Зугрэсе, связ. с вред. пр-вом карбида кальция на территории предприятий Донбасс-энергоспецремонт] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Сент. (№ 16). – С. 4.

321. Иваницкая Н.Ф. Влияние ксенобиотиков атмосферного воздуха на уровень и структуру заболеваемости детского населения / Н.Ф. Иваницкая, С.Ф. Марова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 142–146.

322. Иващенко Т. Новые орнитологические заказники ["Бакан Кривой косы", Новоазов. р-н] / Т. Иващенко // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Апр. (№ 7). – С. 4.

323. Карлов А.А. Национальный природный парк "Святі гори": создание и основные направления деятельности / А.А. Карлов, П.Т. Журова // Вісн. ДІТБ. Сер.: Підприємництво, менеджмент та маркетинг (в турист. сфері). – 2000. – № 4. – С. 184–187.

324. Карлов А.А. Рациональное использование рекреационных ресурсов национального природного парка "Святые горы" / А.А. Карлов // Вісн. ДІТБ. – 2001. – № 5. – С. 235–240.

325. Карлов А.А. "Святые горы" в море проблем: [Беседа с дир. Нац. природ. парка "Святые горы" А.А. Карловым / Записала Н. Владимирова] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Окт. (№ 15). – С. 3.

326. Конищева Н.И. Экономические аспекты функционирования национальных парков в Украине: [Заповед. территории Донец. обл.] / Н.И. Конищева, Е.Ю. Мазурова // Вісн. ДІТБ. – 2001. – № 5. – С. 241–246.

327. Куруленко С. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, заповідна справа – пріоритет регіональної екологічної політики / С. Куруленко // Схід. – 2001. – № 1. – С. 47–50.

328. Куруленко С.С. Приоритеты экологической политики региона: [О создании ландшафт. парков Донец. обл.: "Клебан-Бык", "Донецкий кряж" и "Меотида"] / С.С. Куруленко // Меркурий. – 2001. – № 2. – С. 35–36.

329. Меотида: [Регион. ландшафт. парк, Новоазов. р-н] // Меркурий. – 2003. – № 7. – С. 58–59.

330. Молодан Г.М. Історія та перспективи заповідної справи в Донецькій області / Г.М. Молодан // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 53–55.

331. Молодан Г. Меотида – перша східна ланка Приморського екологічного коридору / Г. Молодан, Г. Марченко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 85–86. – (Донец. край сьогодні).

332. Наука охраняет природу: [Науч.-практ. конф. "Состояние и перспективы заповедного дела в Донец. обл."] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Дек. (№ 19). – С. 3.

333. Национальный природный парк "Святые горы" // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 167–170.

334. Некоторые вопросы рационального природопользования и ресурсосбережения в угольной отрасли Донбасса / М.А. Писковой, С.А. Пелипенко, А.М. Назаренко, И.С. Руев // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 233–236.

335. Нестеренко Л.И. Из истории заповедного дела в Донецком крае: [Заповедник "Хомутовская степь"] / Л.И. Нестеренко, Л.Л. Шабловская // Літопис Донбасу № 9: Матеріали в допомогу авт. ст. до Зводу пам'яток історії та культури України по Донец. обл. – Донецьк, 2001. – С. 1–4.

336. Новые заповедные объекты: [Ландшафт. парк "Зуевский", заказник "Ларинский"] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Сент. (№ 17). – С. 3.

337. Овечко П. Овеянный историей легендарной Саур-Могилы: Регион. ландшафт. парк "Донецкий кряж": период становления / П. Овечко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 75. – (Донец. край сьогодні).

338. Овечко П.А. Региональный ландшафтный парк "Донецкий кряж": период становления / П.А. Овечко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 58–60.

339. Остапко В.М. Раритетный флорофонд юго-востока Украины (хорология) / Остапко В.М.; НАН Украины. Донец. ботан. сад. – Донецк: Лебедь, 2001. – 121 с.

340. Первак А.Ю. К современному состоянию охотничьего хозяйства Донецкой области: Проблемы и пути их решения / А.Ю. Первак // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 65–69.

341. Перечень территорий и объектов природно-заповедного фонда по районам и городам Донецкой области по состоянию на 1 января 2001 г. // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 136–166.

342. Полянский Н. В добрый путь, ландшафтные парки!!!: ["Меотида", "Донецкий кряж", "Клебан-Бык", "Половецкая степь"] / Н. Полянский // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Дек. (№ 19). – С. 7.

343. Региональные ландшафтные парки // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 170–174. – Содерж.: "Клебан-Бык"; "Донецкий кряж"; "Меотида"; "Половецкая степь".

344. Режим охраны и правила посещения территорий и объектов природно-заповедного фонда // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 131–135.

345. Состояние старовозрастных пойменных дубрав НПП "Святые горы": Оценка, рекомендации, перспективы: [Отчет о работе междунар. волонтер. исслед. лагеря "Ваше величество Дуб" с 15 по 31 июля 2002 г. в Нац. природ. парке "Святые горы" (Донец. обл.)] / Координатор проекта Ю.С. Якушева; Отв. за исслед. часть А.И. Сафонов. – Артемовск, 2002. – 74 с.

346. Территории и объекты природнозаповедного фонда местного значения // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 187–210. – Содерж.: Александровский район. Ботанический заказник "Коханое"; Ботанический заказник "Колодезное"; Ботанический заказник "Верхнесамарский"; Ботанический заказник "Казанок"; Заповедное урочище "Мирное поле"; Заповедное урочище "Широкий лес"; Заповедное урочище "Долгенький лес"; Заповедное урочище "Балка Зеленая"; Артемовский район. Ботанический заказник "Ландышева дубрава"; Ботанический памятник природы "Марьино гора"; Ботанический заказник "Ковыльники у с. Григорьевка"; Ботанический заказник "Степь у с. Платоновка"; Ботанический заказник "Немеловая растительность у с. Кирово"; Ботанический заказник "Палимбия"; Ботанический памятник природы "Степь Отрадовская"; Геологический памятник природы "Обнажение Авилонской свиты"; Геологический памятник природы "Пещера Трипольская"; Геологический памятник природы "Риф, обнажение известняков у с. Покровское"; Ботанический памятник природы "Редкодубье"; Ландшафтный заказник "Артемовские садово-дендрологические насаждения"; Амвросиевский район. Ландшафтный заказник "Лес по реке Крынка"; Геологический памятник природы "Балка Журавлева"; Ботанический заказник "Пристенское"; Великоновоселковский район. Ландшафтный заказник "Нескучненский лес"; Энтологический заказник "Новоселковский"; Ландшафтный заказник "Щучья заводь"; Ботанические заказники "Балка Северная" и "Балка Орлинская"; Комплексный памятник природы "Дубовое насаждение"; Володарский район. Энтомологический заказник "Старченковский"; Энтомологический заказник "Кальчикский"; Лесной заказник "Азовская дача"; Ботанический памятник природы "Чердаклы"; Волновахский район. Ботанический заказник "Знаменовская балка"; Гидрологические памятники природы "Скважины 44 и 48-гд"; Заповедное урочище "Мариупольская лесная дача"; Добропольский район. Ботанический заказник "Гектова балка"; Ботанический заказник "Грузская балка"; Заповедное урочище "Брандушка"; Заповедное урочище "Кучеров Яр"; Заповедное урочище "Никаноровский лес"; Краснолиманский район. Гидрологический памятник природы "Озеро Чернецкое"; Гидрологический памятник природы "Родники"; Ландшафтный заказник "Чернецкое";

Ландшафтный заказник "Ямполовский"; Общезоологический заказник "Черный Жеребец"; Ландшафтный заказник "Подпесочное"; Ботанический заказник "Ландыш"; Зоологический заказник "Болото Мартыненко"; Марьинский район. Энтомологический заказник "Старомихайловский"; Гидрологический памятник природы "Родники в балке Скотоватая"; Новоазовский район. Зоологический памятник природы "Кривая коса"; Геологический памятник природы "Пещера"; Орнитологический заказник "Кривокосский лиман"; Першотравневый район. Комплексный памятник природы "Сосновые культуры"; Славянский район. Лесной заказник "Урочище Сосна"; Ботанический памятник природы "Дуб"; Парк-памятник садово-паркового искусства "Дендропарк Маяцкого лесничества"; Гидрологический памятник природы "Пруд Зеркальный"; Лесной заказник "Пойма-1"; Старобешевский район. Геологический памятник природы "Обнажение нижнего карбона"; Заповедные урочища "Васильевка", "Гречкино № 1" и "Гречкино № 2"; Геологические памятники природы "Пещера № 1" и "Пещера № 2"; Тельмановский район. Заповедное урочище "Лес на граните"; Заповедное урочище "Кирсаново"; Гидрологический памятник природы "Родник у с. Коньково"; Шахтерский район. Ботанический заказник "Обушок"; Энтомологический заказник "Круглик"; Ясиноватский район. Ботанический заказник "Балка Водяная"; Гидрологический памятник природы "Истоки Кальмиуса"; Ботанический памятник природы "Балка Сухая"; г. Славяногорск. Ботанический памятник природы "Тополь"; Ландшафтный заказник "Сосновые насаждения"; г. Снежное. Лесной заказник "Урочище Леонтьево-Байракское"; г. Краматорск. Геологический памятник природы "Скалообразное обнажение верхнего мела"; г. Докучаевск. Геологический памятник природы "Пещера в Докучаевске"; г. Горловка. Лесной заказник "Урочище Софиевское"; г. Енакиево. Лесной заказник "Урочище Россоховатое"; Лесной заказник "Урочище Плоское".

347. Территории и объекты природнозаповедного фонда общегосударственного значения // Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области "Мой Донбасс". – Донецк, 2001. – Т. 1. – С. 174–186. – Содерж.: Украинский степной природный заповедник; Отделение Украинского степного заповедника "Хомутовская степь"; Отделение Украинского степного

природного заповідника "Каменні Могили"; Отделение Українського степного природного заповідника "Мелова флора"; Амвросієвський район. Лесної заказник "Бердянський"; Ботаничний пам'ятник природи "Балка Горька"; Волновахський район. Лесної заказник "Великоанадольський"; Константиновський район. Геологічний пам'ятник природи "Клебан-Быкське обнаження"; Геологічний пам'ятник природи "Дружковські окаменівші дерева"; Геологічний пам'ятник природи "Балка Кровецька"; Першотравневий район. Ландшафтний заказник "Белосарайська коса"; Орнітологічний заказник "Приазовський цапельник"; Славянський район. Ботаничний пам'ятник природи "Маяцька дача"; Старобешевський район. Геологічний заказник "Раздольненський"; Геологічний пам'ятник природи "Новоєкатерининське обнаження"; Геологічний пам'ятник природи "Стільське обнаження"; Шахтерський район. Ботаничний пам'ятник природи "Урочище Грабово"; г. Донецьк. Донецький ботаничний сад; г. Славянськ. Гідрологічні пам'ятники природи "Озеро Слепне" і "Озеро Рапне".

348. Ткаченко В.С. Саморозвиток фітосистем заповідного степу "Кам'яні Могили" (Донец. обл.) / В.С. Ткаченко, А.П. Генів, В.О. Сіренко // Укр. ботан. журн. – 2003. – Т. 60, № 3. – С. 248–255.

349. Токарев А. Путиловський ліс: [Природ. об'єкту в Донецьке надається можливість створення заказника міс. значення – "Путиловський ліс"] / А. Токарев // Наш край: Екол. газ. – 2001. – Авг. (№ 13). – С. 4.

Див. 5, 7, 13–16, 25, 29, 30, 42–46, 55, 65, 215, 217, 218, 221, 228, 244, 248, 249, 259, 263, 282, 284, 289, 295, 296, 298–300, 478, 489, 493, 494, 496, 499, 522, 536, 544, 548, 572, 589, 591, 594, 604, 635.

Довкілля і здоров'я

350. Агарков В.И. Атлас гігієнічних характеристик екологічної середовища Донецької області / В.И. Агарков, С.В. Грищенко, В.П. Грищенко. – Донецьк: Донец. гос. мед. ун-т, 2001. – 140 с.

351. Агарков В.И. Современные тенденции в изменении здоровья населения и направления совершенствования его охраны в условиях Донбасса / В.И. Агарков, П.Р. Петрашенко, О.В. Швыдкий // Вестн. гигиены и эпидемиологии. – 2001. – Т. 5, № 1. – С. 3–7.

352. Актуальные проблемы гигиены сельских районов Донецкой области / А.И. Пидоренко, Л.А. Челах, М.Р. Щербаковский, Т.А. Шупик // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 161–164.

353. Белоусов А. "Уважительное отношение к праву наших сограждан на чистый воздух и чистую воду – это для нас аксиома...", или Здоровье земляков для нас дороже сиюминутной выгоды: [Система экол. менеджмента на "Стироле", г. Горловка] / А. Белоусов // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 60–61.

354. Взаимосвязь экологических факторов угольного производства с частотой шахтных травм / Н.Н. Шпаченко, В.Г. Климовицкий, В.Н. Пастернак, С.Х. Чирах // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 184–189.

355. Влияние загрязнений окружающей среды на функциональное состояние организма подростков-школьников / Н.М. Харковенко, А.П. Подгайская, Е.В. Борисова и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 179–182.

356. Влияние экологических факторов на течение и эффективность лечения туберкулеза у шахтеров / Н.И. Фомичева, И.Ф. Магалецкий, В.А. Селезнев и др. // Укр. пульмонол. журн. – 2000. – № 2. – С. 25–27.

357. Гигиеническая характеристика загрязнения почв Донбасса тяжелыми металлами и оценка риска для детей / В.Я. Уманский, Д.О. Ластков, М.А. Цуркан и др. // Гигиена насел. мест. – 2001. – Т. 1. – С. 274–277.

358. Горлова С.Ф. Экология земли и человека / С.Ф. Горлова, Е.В. Горлова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 124–127.

359. Гребняк Н.П. Заболеваемость детей Донецкого региона, пострадавших от последствий чернобыльской катастрофы / Н.П. Гребняк, В.П. Гребняк, И.В. Поктышев // Проблемы экологии. – 2000. – № 1. – С. 76–80.

360. Грищенко С.В. Современные закономерности возникновения и распространения гемобластозов среди населения Донецкой области / С.В. Грищенко // Арх. клин. и эксперим. медицины. – 2000. – Т. 9, № 3. – С. 427–432.

361. Денисенко В. "В промышленности области занято более 1 миллиона человек. Свыше 40% трудящихся основных отраслей промышленности работают в условиях, не отвечающих санитарно-гигиеническим требованиям...": Загрязнение окружающей среды и здоровье населения / В. Денисенко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 31–33. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

362. Доня А.П. Зависимость качества питьевой воды от санитарного состояния воздушной среды в промышленном регионе / А.П. Доня, В.С. Маевский, А.Н. Мальцев // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 172–176. – Библиогр.: 7 назв.

363. К оценке экологического риска воздействия вредных промышленных выбросов на здоровье населения города Мариуполя / В.И. Денисенко, Т.П. Ермаченко, Д.Р. Садеков и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 133–134.

364. Карагодов И. Проблемы экологии и безопасности жизнедеятельности в условиях высокой техногенной нагрузки в Донбассе: [III междунар. науч.-экол. конф., посвящ. "Году России в Украине – 2003", г. Донецк] / И. Карагодов // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Окт. (№ 19). – С. 3.

365. Николенко В.Ю. Острые производственные отравления в Донбассе / В.Ю. Николенко // Вестн. гигиены и эпидемиологии. – 2001. – Т. 5, № 1. – С. 47–49.

366. Особенности формирования болезней эндокринной системы, нарушения обмена веществ и иммунитета среди населения Донецкой области / Н.В. Гринь, В.И. Агарков, Е.Н. Коваль, Т.Е. Михайличенко // Вестн. гигиены и эпидемиологии. – 2000. – Т. 4, № 2. – С. 174–176.

367. Оценка техногенного загрязнения атмосферного воздуха и его влияние на население отдельных регионов Донецкой области / В.В. Мухин, В.В. Суханов, О.Н. Путилина и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 156–159.

368. Показники здоров'я населення та діяльності медичних установ Донецької області за 1999 р.: (Стат. матеріали). – Донецьк, 2000. – 210 с.

369. Сараев А.Д. Валеэкологические проблемы региона: пути и способы решения: [Азово-Черномор. бассейн] / А.Д. Сараев // Наука. Релігія. Сусп-во. – 2002. – № 3. – С. 88–95.

370. Современное состояние условий труда и здоровья трудящихся в Донецкой области / Т.В. Михайлова, С.Ф. Ветров, А.А. Гомзин, Т.П. Ермаченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 153–155.

371. Соловьев А. Донбасс – техногенный инфаркт Украины: [Экология Донбасса и здоровье населения] / А. Соловьев // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Сент. (№ 16). – С. 6.

372. Трунова О.А. Влияние техногенных загрязнений на иммунную систему населения / О.А. Трунова, В.М. Куляс, О.В. Левадная // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 168–171.

373. Хренов Ю.Д. Особенности изменений общественного здоровья населения г. Дзержинска за 10 лет / Ю.Д. Хренов, А.И. Носок // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 182–184.

374. Цуркан М.А. Вплив важких металів на кальцій-фосфорний гомеостаз у дітей, які проживають у промисловому регіоні Донбасу / М.А. Цуркан // Пробл. остеології. – 2001. – Т. 4, № 3. – С. 91–92.

375. Цуркан М.А. Экологические аспекты влияния тяжелых металлов техногенных регионов на здоровье людей / М.А. Цуркан // Біорізноманіття природних і техногенних біотопів України: Матеріали Всеукр. конф. студ., аспірантів та молодих вчених (Донецьк, 19–22 листоп. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – Ч. II.: Біол. і мед. фізика; Екологія людини; Екологія тварин; Ентомологія. – С. 43–47.

376. Шульженко О. Право жити. Право бути здоровим: [Екологія Донбасу] / О. Шульженко // Трибуна. – 2001. – № 5/6. – С. 2–3.

377. Экологическая безопасность продуктов питания / В.Д. Ванханен, Т.А. Выхованец, Г.Я. Гончаров, В.М. Черенков // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 122–123.

378. Эколого-гигиеническая оценка влияния загрязнения окружающей среды на здоровье населения промышленных городов Донецкого региона / В.И. Денисенко, А.В. Дударенко, А.Б. Ермаченко и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 128–130.

Див. 7, 13–16, 24, 42–46, 55, 154, 180, 189, 197, 297, 367, 386, 387, 570, 588, 659.

Оцінка стану навколишнього середовища.

Моніторинг довкілля

379. Алемасова А.С. Новый подход к экологическому мониторингу тяжелых металлов в промышленных отходах / А.С. Алемасова, В.В. Рафалюк, А.В. Жебура // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2003. – Т. 2. – С. 162–163.

380. Бенатов Д.Е. Застосування методу аналізу ієрархій (МАІ) для порівняльної оцінки факторів загроз природно-техногенній безпеці гідровузлів України [у т. ч. Курахівського] та механізмів їх запобігання / Д.Е. Бенатов // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2003. – № 4. – С. 52–57.

381. Волошкіна О.С. Технологічні основи космічного моніторингу поверхневих вод суші / О.С. Волошкіна, Г.Я. Красовський, О.М. Трофимчук // Екологія і ресурси. – 2003. – № 7. – С. 26–45.

382. Герасимчук З.В. Комплексна оцінка рівня екологічної напруженості регіонів України / З.В. Герасимчук // Укр. геогр. журн. – 2002. – № 2. – С. 28–35.

383. Глухов О.З. Структурна фітоіндикація металопресингу в умовах техногенного середовища / О.З. Глухов, А.І. Сафонов // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 29–38. – Бібліогр.: 32 назви.

384. Гридин С.В. Компьютерный экологический мониторинг промышленного региона / С.В. Гридин, Ф.В. Недопекин // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 55–57.

385. Грищенко С.В. Комплексная гигиеническая оценка загрязнения атмосферного воздуха городов и сельских населенных мест Донецкой области / С.В. Грищенко // Вестн. гигиены и эпидемиологии. – 2001. – Т. 5, № 1. – С. 12–17.

386. Емельянова В.Д. Санитарно-гигиеническая оценка Азовского моря в зонах рекреации г. Мариуполя / В.Д. Емельянова, Н.А. Антоненко, Л.В. Толмач // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 136–139.

387. Использование микроядерного теста для оценки экологической ситуации региона / В.В. Суханов, С.Н. Петулько, О.Н. Путилина и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 165–167.

388. Камков В.П. Индивидуальный подход в оценке интенсивности воздействия экологически неблагоприятных факторов / В.П. Камков // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 146–149.

389. Качинський А. Інтегральні оцінки ризику екологічної безпеки регіонів України / А. Качинський, Л. Глуцький, Г. Сонкіна // Регіон. економіка. – 2001. – № 1. – С. 213–221.

390. Коршиков И.И. Основные критерии оценки и мониторинга внутривидового популяционно-генетического разнообразия / И.И. Коршиков, Е.А. Мудрик, Л.А. Калафат // Проблемы экологии и охраны природы техногенного региона. – Донецк, 2003. – Вып. 3. – С. 19–26. – Библиогр.: 31 назв.

391. Ляшенко Л.А. Эколого-экономическая оценка влияния промышленных предприятий на состояние реки Кальмиус / Ляшенко Л.А., Козявина Н.В., Завертанный А.Ф. // Менеджер. – 2000. – № 4. – С. 130–132.

392. Надєїна Л.Є. Екологічний аудит як інструмент удосконалення природоохоронної діяльності на підприємстві / Л.Є. Надєїна, О.Г. Харкова // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 20–27.

393. Наконечний Й.Й. Моніторинг навколишнього середовища ряду регіонів України та застосування природних сорбентів для покращання екологічної ситуації: Автореф. дис. ... канд. хім. наук / Й.Й. Наконечний; НАН України. Ін-т колоїд. хімії та хімії води. – К., 2000. – 16 с.

394. Остапко И.Н. Качественные изменения структуры пыльцевых зерен при загрязнении среды тяжелыми металлами / И.Н. Остапко, Н.А. Хижняк, А.И. Сафонов // Пр. наук. конф. Донец. нац. ун-ту за підсумками наук.-дослід. роботи за період 1999–2000 рр. Секція біол. наук. (18–20 квіт. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – С. 157–161.

395. Сафонов А.І. Фітоіндикаційна оцінка ступеня забруднення навколишнього середовища важкими металами / А.І. Сафонов, Н.А. Хижняк // Еколого-натуралістична творчість: Тези наук.-практ. конф. студ. природ. ф-тів вищ. навч. закл. "Україна на межі тисячоліть. Погляд у майбутнє": Наук.-метод. вісн. – К., 2001. – № 1. – С. 88–90.

396. Сафонов А.И. Фитоиндикационные исследования металлопрессинга в Донбассе / А.И. Сафонов // Тез. VII конф. ботаников в Санкт-Петербурге (15–19 мая 2000 г.). – СПб.: Буслай, 2000. – С. 155.

397. Социально-экономическая оценка воздействия топливно-энергетического комплекса на окружающую среду и формирование механизма рационального природопользования в регионе на примере Донецкой области 1996–2000 гг.: Совершенствование пр-ва и орг. структуры реализации основ. направлений оздоровления природ. среды в Донбассе: Отчет о науч.-исслед. работе / ДонНУ; Рук. НИР Г. Черниченко. – 96/2; № ГР 0196U021117. – Донецк, 2000. – 700 с.

398. Спосіб визначення мутагенного ефекту важких металів: Патент 53375 А ІА, МКИ 7 А 016 7/00 / О.З. Глухов, Н.А. Хижняк, А.І. Сафонов № 2002053834. Заявл. 10.05.2002; Опубл. 15.01.2003.

399. Швидкі аналітичні тести в хімічних дослідженнях довкілля / Г. Шредер, А. Ніколаєвський, В. Рибаченко, Л. Опейда. – Донецьк, 2001. – 162 с.: рис. – Бібліогр.: 31 назва.

Див. 5, 7, 13–16, 33, 42–46, 150, 153, 169, 180, 195, 199, 200, 202, 203, 207, 209, 213, 214, 223, 234, 236, 255–258, 262, 266–270, 272, 276, 296, 345, 355, 357, 360, 368, 402, 493, 532, 578, 659.

Промислова екологія. Загальні питання

400. Висоцький С.П. Вплив експлуатаційних та конструктивних параметрів та ефективність очищення котельних газів від діоксиду сірки / С.П. Висоцький, О.А. Грибок // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 155–160.

401. Гармаш Н.З. Экологически чистый энергосберегающий транспорт по аналогам живых организмов / Н.З. Гармаш // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 165–168. – Библиогр.: 3 назв.

402. Гридин С.В. Концептуальная модель экологической системы промышленного региона / С.В. Гридин, Ф.В. Недопекин // Пр. наук. конф. Донец. нац. ун-ту за підсумками наук.-дослід. роботи за період 1999–2000 рр.: Секція фіз. і комп'ют. наук (18–20 квіт. 2001 р.). – Донецьк, 2001. – С. 7–9.

403. Дорогунцов С. Техногенно-экологическая безопасность урбанизированных территорий Украины / С. Дорогунцов // Экономика Украины. – 2000. – № 6. – С. 4–12.

404. Ковальова Є.І. Стан природно-техногенної безпеки України та основні напрямки підвищення її рівня / Є.І. Ковальова, Н.М. Червонцева // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 48–52.

405. Кольцов С.В. Экологические проблемы базовых отраслей промышленности Донбасса / С.В. Кольцов, И.М. Мищенко, Г.С. Клягин // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 43–47.

406. Мартовицкий В. Обеспечить экологическую и промышленную безопасность в Донбассе: [По материалам II междунар. науч.-теорет. и обществ. публицист. конф. ДРО Междунар. Акад. наук экологии и безопасности жизнедеятельности] / В. Мартовицкий // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Окт. (№ 19). – С. 1.

407. Морозов В. Непростая привилегия "Стирола": [ОАО "Концерн "Стирол" удостоен междунар. сертификата соответствия стандарту ISO 14001] / В. Морозов // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Март (№ 6). – С. 3.

408. Намаконов Б.В. Реновационно-экологическая концепция промышленного производства / Б.В. Намаконов, С.П. Высоцкий // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 216–219. – Библиогр.: 4 назв.

409. Откидач В.В. Концепция безопасности системы "Предприятие – среда" / В.В. Откидач, А.К. Зубченко, Л.И. Иванова // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 81–92.

410. Проблемы оптимизации техногенных экосистем / В.Г. Башкатов, О.Н. Торохова, С.П. Жуков, И.В. Сетт // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 72–81.

411. Черниченко Г.А. Развитие промышленного производства (эколого-экономический аспект) / Г.А. Черниченко; НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти, Донец. нац. ун-т. – Донецк, 2001. – 319 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 296–318 (206 назв.).

412. Экологизация природопользования в АПК: [Факторы получения экол. чистой с.-х. продукции] / А.Т. Воеводенко, В.И. Джулай, Ю.К. Бородай и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 4–7. – Библиогр.: 3 назв.

Див. 7, 13–16, 42–46, 126, 127, 129, 131, 132, 140, 141, 151, 164, 166, 179, 192, 196, 222, 224–227, 232, 233, 236, 250, 260, 263, 288, 290, 361, 364, 365, 370, 371, 382, 384, 391, 392, 397, 413, 417–420, 425, 426, 431, 435, 439, 443, 446, 456, 471, 473, 481, 494, 628, 660.

Металургійна, гірнична, вугільна промисловість

413. Аулова Е.А. О методических подходах к определению эколого-экономического эффекта от использования инноваций в угольной промышленности / Е.А. Аулова // Менеджер. – 2003. – № 1. – С. 148–152.

414. Буторина И. Как бороться с экологическим СПИДом?: [Влияние горнометаллург. комплекса на проживающее рядом население в Донец. обл.] / И. Буторина // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Окт. (№ 19). – С. 4.

415. Влияние закрытия шахт на эколого-геологическое состояние территорий угледобывающих районов Донбасса / Е.А. Яковлев, В.А. Сляднев, Н.А. Юркова, Э. Госк // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2003. – № 6. – С. 63–67.

416. Высоцкий С.П. Влияние шахтной воды на экологическую обстановку угольных регионов и возможности ее использования в производственных целях / С.П. Высоцкий, Е.А. Воробьев, А.П. Калфакчян, Н.А. Николенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 158–161. – Библиогр.: 2 назв.

417. Гладченко С.Н. Экологический ущерб при реструктуризации угольной промышленности / С.Н. Гладченко // Теорія та практика управління у трансформаційний період: Тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 262–265.

418. Глобальные проблемы и экология угледобывающих регионов Украины // Уголь Украины. – 2003. – № 12. – С. 34–39.

419. Дегтярев А.П. Способ определения содержания негорючих веществ в смеси угольной и инертной пыли / А.П. Дегтярев, З.В. Удовиченко // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 141–142.

420. Ермаков В.Н. Насущные проблемы защиты природной среды при ликвидации шахт / В.Н. Ермаков, А.И. Спожакин // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 25–27.

421. Жикаляк Н.В. Проблема деминерализации шахтных вод Донбасса остается одной из наиболее актуальных / Н.В. Жикаляк, Н.С. Подорванов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 177–179.

422. Заболотный А.Г. Экологические проблемы в угольной отрасли Украины / А.Г. Заболотный // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 12–14.

423. Земський Б. "Найбільша кількість джерел іонізуючого випромінювання на підприємствах вугільної та металургійної промисловості...": Стан радіац. безпеки в Донец. обл. / Б. Земський, О. Козир // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 52–53.

424. Зубова Л.Г. Методика учета загрязнения территорий, прилегающих к отвалам шахт, тяжелыми металлами / Л.Г. Зубова // Уголь Украины. – 2002. – № 6. – С. 39–41.

425. Іванців О.Є. Вплив підприємств вугледобувної промисловості на навколишнє середовище / О.Є. Іванців // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 19–22.

426. Іванців О.Є. Метановиділення у вугільних шахтах та проблеми екології / О.Є. Іванців, І.В. Дудок, С.Г. Храпкін // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 217–225.

427. Калиниченко В. Чистые легкие Южного Донбасса: [Экология на шахте "Южнодонбасская" № 3, г. Угледар] / В. Калиниченко // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Дек. (№ 18). – С. 3.

428. Калиущенко Н. Экологические проблемы закрытия угольных шахт в Донбассе / Н. Калиущенко // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Дек. (№ 21). – С. 5.

429. Кононенко Н.А. Научно-техническая стратегия экологической работы в угольной промышленности / Н.А. Кононенко // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 3–8.

430. Кононов И.Ф. Кризис и самоорганизация: Шахтер. города и поселки Донбасса в период реструктуризации угольной пром-сти: социал. и экол. измерения / Кононов И.Ф., Кононова Н.Б., Денщик В.А.; Луган. гос. пед. ун-т им. Тараса Шевченко, Луган. обл. орг. "Зелений світ", Центр по изучению обществ. процессов и проблем гуманизма. – Луганск: Альма-матер, 2001. – 143 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 121–124.

431. Крикунов Б. "Особое внимание – вопросам качества и охраны среды, не разделяя эти понятия, а связывая их в единое целое...": ОАО "Донец. металлургический завод" – на пути "устойчивого" развития / Б. Крикунов // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 59. – (Донец. край сьогодні).

432. Купенко В.И. Некоторые геохимические параметры энергетического угля в связи с их влиянием на окружающую среду / В.И. Купенко, Т.В. Ягнышева, А.В. Никитенко // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 289–293.

433. Леман Н.С. Вплив антропогенних факторів на альгофлору відвалів вугільних шахт Донбасу / Н.С. Леман, М.В. Челомбицька, Г.П. Липницька // Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. – Донецьк, 2000. – Т. 2. – С. 112–113.

434. Лубочников А.Н. Учение о ноосфере и некоторые экологические проблемы закрытия шахт / Лубочников А.Н., Хромов А.Н. // Творческое наследие В.И. Вернадского и современность. – Донецк, 2001. – С. 277–280.

435. Матлак Е.С. Экологический менеджмент на промышленных предприятиях Донбасса: проблемы и перспективы становления и развития / Е.С. Матлак, В.Н. Артамонов, Е.Л. Беляева // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 65–68.

436. Метлова Л.П. Экологические аспекты развития угледобывающих регионов / Л.П. Метлова // Уголь Украины. – 2003. – № 5. – С. 13–17.

437. Об экологических проблемах при закрытии шахт и путях их решения / Л.Ф. Миронов, А.В. Ткачук, М.В. Бабаев, Е.П. Котолевец // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 39–42.

438. Осокина Н. Метод прогнозирования и предупреждения взрывов в шахтах Донбасского региона / Н. Осокина, Э. Несмянович // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 72. – (Донец. край сьогодні).

439. Пиньковский Г.С. Угольная промышленность и общая экологическая обстановка в Центральном Донбассе / Г.С. Пиньковский // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 14–19.

440. Пирский А.А. Некоторые вопросы улучшения горноэкологической ситуации в Украине / А.А. Пирский, О.А. Вовк, Н.А. Сидоренко // Энергетика: економіка, технології, екологія. – 2001. – № 2. – С. 17–21.

441. Резникова Е. Экологически чистое доменное производство / Е. Резникова // Меркурий. – 2002. – № 5. – С. 23.

442. Сляднев В.А. Факторы влияния массового закрытия шахт на эколого-геологическое состояние Донбасса / В.А. Сляднев // Уголь Украины. – 2001. – № 7. – С. 18–20.

443. Соколов В.И. Контроль и прогнозирование промышленных выбросов / В.И. Соколов; Восточноукр. гос. ун-т. – Луганск, 2000. – 100 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 88–96 (129 назв.).

444. Солёный Н.И. Регион закрываемых шахт не должен превращаться в зону экологического бедствия / Н.И. Солёный, Я.С. Дусавицкий // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 39–43.

445. Стукало В.А. Аэрологические аспекты закрытия угольных шахт Донецкого региона / В.А. Стукало // Проблемы экологии. – 2002. – № 1. – С. 90–96.

446. Табаченко Н.М. Геотехнология и экологические проблемы / Н.М. Табаченко // Уголь Украины. – 2000. – № 12. – С. 15–19.

447. Трофимчук О.М. Проблемні питання щодо зростання еколого-геологічного ризику в процесі реструктуризації вугледобувної галузі Донбасу / О.М. Трофимчук, Є.О. Яковлев // Екологія і ресурси: Зб. наук. пр. – К., 2003. – Вип. 5. – С. 26–33.

448. Шапоренко О.І. Визначення розмірів збитку від забруднення земель хімічними сполуками / О.І. Шапоренко // Менеджер. – 2003. – № 2. – С. 171–176.

449. Шапоренко О.И. Определение ущерба от деградации почв и земель, загрязненных промышленными отходами (на примере Донецкой противозерозионной опытной станции (ДПОС)) / О.И. Шапоренко // Менеджер. – 2001. – № 4. – С. 152–157.

450. Эколого-геологические факторы влияния закрытия шахт и перспективы устойчивого развития / Л.С. Галецкий, Э. Госк, Е.А. Яковлев и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 161–164.

451. Эколого-гигиенические проблемы, обусловленные ликвидацией угольных шахт Донбасского региона / А.М. Арых, М.М. Данилик, Р.А. Родына и др. // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 117–118.

452. Яковлев Є. "Вимоги органів довкілля щодо усунення підтоплення територій зустрічають опір з боку замовників і виконавців проектів...": Екол. проблеми ліквідації вугіл. шахт Донбасу / Є. Яковлев, М. Каліущенко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 46–48.

Див. 7, 13–16, 42–46, 121, 122, 124, 128, 140, 146, 147, 164, 173, 174, 179, 188, 190, 195, 222, 225–227, 230–233, 235–240, 243, 245, 250, 260–263, 266, 271, 275, 278–281, 285, 334, 354, 356, 361, 362, 364, 367, 370–372, 375, 378, 397, 403–405, 411, 462, 465, 471, 473, 537, 554.

Переробка й утилізація відходів виробництва

453. Базжин Л.И. Асфальтовые бетоны на основе отходов дробления гранитных горных пород / Л.И. Базжин // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 64–66.

454. Близнюк А.М. Концептуальные основы формирования долгосрочной программы использования отходов производства и потребления в Донецкой области / А.М. Близнюк // Рыночное реформирование управления экономикой: Сб. науч. тр. / ДонГАУ. – Донецк, 2000. – Т. 1, вып. 1. – С. 30–38.

455. Близнюк А.М. Стратегія формування індустрії переробки відходів в управлінні екокризовими промисловими регіонами: Автореф. дис. ... канд. з держ. упр. / А.М. Близнюк; Донец. держ. акад. упр. – Донецьк, 2002. – 19 с.

456. Близнюк А.М. Формування індустрії переробки та утилізації відходів – важливий напрям екологічної реструктуризації екокризових промислових регіонів / А.М. Близнюк, Н.Й. Коніщева // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 138–152.

457. Горда В.И. Энергетический комплекс утилизации бытовых отходов на базе высокотемпературного электропиролиза / В.И. Горда, В.В. Кульченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 169–172.

458. Дрозд Г.Я. Экономическая эффективность утилизации осадков сточных вод в качестве удобрений / Г.Я. Дрозд, Н.И. Зотов, В.Н. Маслак // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 6–8.

459. Задорожная М.Г. Региональный центр – координирующий, информационный, методический: [Регион. центр по обращению с опас. отходами в Донец. обл.] / М.Г. Задорожная, С.Ю. Суйков, В.М. Винтоняк // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 31–35.

460. Козлов А.Г. К вопросу проектирования полигонов твердых бытовых отходов / А.Г. Козлов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 186–188.

461. Конищева Н.И. Пути формирования экологической инфраструктуры в сфере обращения с бытовыми отходами в Донецкой области / Н.И. Конищева, И.А. Карагодов // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 153–164.

462. Коновалов А.Ф. Эффективное использование отходов угольной промышленности Донбасса в контексте стабильного развития региона / А.Ф. Коновалов, Н.Е. Ерошкина, Н.М. Карпушин // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 55–58. – Библиогр.: 4 назв.

463. Куруленко С.С. Экологическая ситуация в Донецкой области и основные направления работы в сфере обращения с опасными отходами / С.С. Куруленко // Состояние выполнения "Программы использования отходов производства и потребления в Донецкой области за период до 2005 года", нормативно-правовые, организационные, экономические и научно-технические аспекты ее реализации: Сб. докл. Донец. обл. науч.-практ. конф. – Донецк, 2001. – 79 с.

464. Литвинова Н.Л. Пути повышения роли экономических фондов в развитии инфраструктуры региона в сфере обращения с отходами / Н.Л. Литвинова // Теорія та практика управління у трансформаційний період: Тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 125–131.

465. Лысенко Т.П. Об эффективности утилизации графитсодержащих металлургических отходов / Т.П. Лысенко // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 106–113.

466. Лысиков Б.А. Повторное использование выработанного пространства шахт – реальный путь улучшения экологии Донбасса / Б.А. Лысиков, В.Е. Бодров // Проблемы экологии. – 2000. – № 1. – С. 21–25.

467. Маєвська К.А. Еколого-економічна оцінка утилізації побутових відходів Донецького регіону / К.А. Маєвська // Менеджер. – 2001. – № 1. – С. 135–138.

468. Найманов А.Я. Попередній розрахунок економічної ефективності технології Na-катіонування з повторним використанням регенераційних розчинів / А.Я. Найманов, І.Б. Синєжук // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 87–88.

469. Намаконов Б.В. Экологичность вторичного производства машин / Б.В. Намаконов // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2003. – № 3. – С. 51–55.

470. Парфенюк А.С. Альтернативное решение проблемы твердых отходов в Украине / А.С. Парфенюк, С.И. Антонюк, А.А. Топоров // Экотехнологии и ресурсосбережение. – 2002. – № 4. – С. 36–41.

471. Утилизация золошлаковых отходов ТЭС с целью охраны биосферы / А.Б. Еремченко, Л.Г. Шаранина, И.Б. Пономарева, М.З. Плевако // Экологическая и техногенная безопасность: Междунар. науч.-практ. конф. (Харьков, 30–31 марта 2000 г.). – Харьков, 2000. – С. 56–57.

472. Юрьев В.В. Формирование концепции комплексного управления бытовыми отходами в мировой практике и перспективы ее применения в Донецком регионе / В.В. Юрьев // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 113–124.

Див. 7, 13–16, 42–46, 181, 227, 233, 293, 400, 449.

Екологічна політика регіону. Екологічне управління

473. Аулова Е.А. К вопросу управления угольными предприятиями и улучшения эколого-экономических показателей их работы / Е.А. Аулова // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 99–106.

474. Безрукова Н. "Активізувати інформування мешканців регіону щодо екологічних проблем та стратегії державної екологічної політики...": Удосконалення системи інформування населення – одне з голов. завдань сьогодення Держупр. екоресурсів в Донец. обл. / Н. Безрукова // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 64. – (Донец. край сьогодні).

475. Белявцев Ю.М. Управление ресурсосбережением с учетом экологического фактора / Ю.М. Белявцев // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечение иностранных инвестиций: региональный аспект. – Донецк, 2000. – Ч. 2. – С. 654–656.

476. Борецька Н.П. Концептуальні основи формування екологічно та соціально орієнтованої стратегії розвитку промислових регіонів / Н.П. Борецька // Управление экономикой переходного периода: Сб. науч. тр. – Донецк, 2000. – С. 68–77.

477. Боул В.Б. Активізація еколого-інноваційної діяльності у Донецькій області / В.Б. Боул, Н.Й. Коніщева, П.Ю. Міхненко // Теорія та практика управління у трансформаційний період: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Донецьк, 4–6 жовт. 2001 р.). – Т. 2. Секція III: Проблеми регіон. упр. – Донецьк, 2001. – С. 19–23.

478. Бояр А.О. Територіальна структура системи управління і контролю природоохоронної діяльності / А.О. Бояр // Укр. геогр. журн. – 2002. – № 1. – С. 65–70.

479. Гончаров В.М. Регулювання природоохоронної діяльності: екологічні стандарти / Гончаров В.М., Воронкова А.Е., Родіонов О.В. // Вісн. ДонДУЕТ. Сер.: Екон. науки. – 2001. – № 2, ч. II (спец. вип.). – С. 124–127.

480. Гошовський С. "Сталий розвиток України має бути одним із найголовніших пріоритетів держави...": Стратегія екол. реформ на шляху України до сталого розвитку / С. Гошовський // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 18–23. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

481. Данилкина И. "Сегодня в Донецкой области есть все условия для широкого внедрения СУОС на промышленных предприятиях...": Внедрение систем упр. окружающей средой – фактор устойчивого развития предприятия / И. Данилкина // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 54–55. – (Донец. край сьогодні).

482. Денег опять не хватило: [О программах "Охрана окружающей природной среды" на 1998–2000 гг. и на 2001 г.] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Март (№ 5). – С. 2.

483. Дорогунцов С. Державне регулювання техногенно-екологічної безпеки в регіонах України / С. Дорогунцов, А. Федоришева // Економіка України. – 2002. – № 4. – С. 70–77.

484. Дубас В. Віктор Янукович, голова Донецької обласної державної адміністрації: "Екологічна безпека є необхідною умовою розвитку регіону, держави..." / В. Дубас // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 5–9. – (Донец. район. Перехід на принципи сталого розвитку. Ексклюзив. інтерв'ю).

485. Дубницький В.И. Концепция устойчивого развития региона: маркетинговые аспекты экологической экономики / В.И. Дубницький, В.Н. Амитан // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 14–20.

486. Завгородняя Т. Время обновления: [О работе Госупр. экологии и природ. ресурсов] / Т. Завгородняя // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Янв. (№ 1). – С. 2.

487. Завгородняя Т.В. Применение вексельных зачетов как новой формы работы региональных экологических фондов / Т.В. Завгородняя // Менеджер. – 2001. – № 1. – С. 125–131.

488. Задорожна М. Курс – на стабілізацію і поліпшення стану довкілля: Регіон. центр поводження з небезпеч. відходами в Донец. обл. – провідник держ. політики / М. Задорожна // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 49. – (Донец. край сьогодні).

489. Залевский В. Общегосударственная программа формирования национальной экологической сети Украины на 2000–2015 годы: [Сохранение биол. и ландшафт. разнообразия] / В. Залевский // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Июль (№ 13). – С. 3.

490. Заржицький О. Концепція регіональної екологічної політики в Україні: якою їй бути / О. Заржицький // Право України. – 2001. – № 7. – С. 70–75.

491. Звернення щодо необхідності термінових заходів з подолання критичного стану екологічного середовища Донецької області: Президенту України, Голові Верх. Ради України, Прем'єр-міністру: Одноголосно прийнято на сес. Донец. обл. ради 3 верес. 2002 р. // Наш край: Екол. газ. – 2002. – Сент. (№ 17). – С. 1.

492. "Зелений набат": [Акція організована Донец. обл. орг. Партиї зелених под назв. "Нет" вялотекущей Хиросиме!"] // Наш край: Екол. газ. – 2001. – Іюнь (№ 9). – С. 3.

493. Земський Б. Про організацію роботи з екологічного моніторингу в Донецькій області / Б. Земський // Наш край: Екол. газ. – 2002. – Дек. (№ 24). – С. 4.

494. Карагодов І. Достижения и проблемы экофондов: [Финансирование природоохран. деятельности за счет сборов с предприятий-загрязнителей] / І. Карагодов // Наш край: Екол. газ. – 2002. – Март (№ 6). – С. 4.

495. Карагодов І.А. Організаційно-економічний механізм управління природокористування та його удосконалення на рівні регіону: на прикладі Донецької області: Автореф. дис. ... канд. екон. наук / І.А. Карагодов; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2000. – 24 с.

496. Карагодов І.А. Стратегія розвитку економічних механізмів природоохоронної діяльності та природокористування екокризових регіонів до 2020 року: [Аналіз сучас. етапу фін. забезпечення екол. програм Донец. обл.] / І.А. Карагодов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 35–38.

497. Карагодов И.А. Экономический механизм обеспечения охраны окружающей природной среды: состояние, проблемы и пути совершенствования / И.А. Карагодов // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 52–61.

498. Кашенко О.Л. Механізми фінансового і правового регулювання у природокористуванні / О.Л. Кашенко // Фінанси України. – 2001. – № 2. – С. 141–146.

499. Кириченко В.П. Опыт разработки природоохранных программ / В.П. Кириченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 39–41.

500. Колесніков Б.В. Звернення щодо необхідності термінових заходів з подолання критичного стану екологічного середовища Донецької області / Б.В. Колесніков // Все. – 2002. – № 6. – С. 18–19.

501. Конищева Н.И. Повышение эффективности использования средств экологических фондов с использованием конкурентных механизмов (тендеров) / Н.И. Конищева, И.А. Карагодов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 52–55.

502. Коніщева Н.Й. Формування природоохоронної складової місцевого бюджету / Н.Й. Коніщева, І.А. Карагодов // Рыночное реформирование управления экономикой: Сб. науч. тр. Сер.: Экономика / ДонГАУ. – Донецк, 2000. – Т. 1, вып. 1. – С. 179–187.

503. Куруленко С.С. Об итогах работы Государственного управления экологии и природных ресурсов в Донецкой области в 2002 году и задачах на 2003 год / С.С. Куруленко // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Февр. (№ 4). – С. 3, 4.

504. Куруленко С.С. Формирование системы экологического страхования в Донецкой области / С.С. Куруленко, Т.В. Завгородняя // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 62–65.

505. Куруленко С. Формуємо регіональну систему екологічного страхування / С. Куруленко, Т. Завгородня // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 50–51. – (Донец. край сьогодні).

506. Литвин О. "Екологічні програми... області формуються на підставі програм підприємств, комплексних міських та районних програм...": Регіон. політика з вирішення екол. проблем / О. Литвин, А. Крутько // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 45. – (Донец. край сьогодні).

507. Литвин О. Экологические программы Донбасса / О. Литвин // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июнь (№ 7). – С. 3.

508. Мамедов А. Программы работают на Донбасс: Итоги выполнения в 2001–2002 гг. "Программы охраны окружающей природ. среды и обеспечения экол. безопасности Донец. обл. на 2001–2005 гг." / А. Мамедов // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Июнь (№ 12). – С. 4.

509. Мешко Н.А. На страже природы: [О работе Торез. регион. гос. экол. инспекции] / Н.А. Мешко // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Ноябрь (№ 19). – С. 4.

510. На виконання Розпорядження Мінікоресурсів України від 17.12.2002 № 133-Р "Щодо проведення колегії до Парламентських слухань": Постанова колегії Держ. упр. екології та природ. ресурсів в Донец. обл. // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Янв. (№ 2). – С. 4.

511. Назначения в Госуправлении экологии и природных ресурсов в Донецкой области: [Крат. биограф. справки] // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Ноябрь (№ 22). – С. 1.

512. Общественный совет [при госуправлении экологической безопасности в Донец. области] действует // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Февр. (№ 2). – С. 2.

513. Открытые экологические слушания в Донецком областном совете // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Ноябрь (№ 21). – С. 1.

514. Падалко С.І. Застосування гіс-технологій у екологічному управлінні / С.І. Падалко, Д.П. Якимчук // Вісн. ДонДАБА. – 2001. – Вип. 2: Инж. системи та техноген. безпека у будівництві. – С. 78–79.

515. Падалко С.И. Совершенствование механизма реализации городских экологических программ в системе управления природоохранной деятельностью / С.И. Падалко, А.Г. Шевченко, А.М. Крутько // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 76–80. – Библиогр.: 6 назв.

516. Панжар Л.В. Державний механізм управління екологічними ризиками в регіоні: Автореф. дис. ... канд. з держ. упр. / Л.В. Панжар; Донец. держ. акад. упр. – Донецьк, 2003. – 20 с.

517. Полянский Н. Главный эколог – директор завода: З-д высокой экол. культуры: [Донец. з-д "Электроремонт"] / Н. Полянский // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Июль (№ 2). – С. 3.

518. Полянский Н. Защитим Академический сквер: [Зеленый оазис в Акад. городке науч. центра АН Украины в Донецке] / Н. Полянский // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Сент. (№ 18). – С. 5.

519. Полянский Н. Лига надежд укрепляет свои ряды: [О регион. семинаре по вопр. орг. работы, провед. ВЭЛ (Всеукр. экол. лигой) с пред. район. и гор. орг. Донец., Днепропетр., Луган. обл.] / Н. Полянский // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Окт. (№ 18). – С. 3.

520. Поплавская Т.Л. К вопросу об управлении земельными ресурсами города в процессе трансформации экономики / Т.Л. Поплавская // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 68–74.

521. Програма науково-технічного розвитку Донецької області у сфері охорони навколишнього середовища, екологічної безпеки та відтворення природних ресурсів на період до 2020 року // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 42–43. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

522. Програма науково-технічного розвитку Донецької області у сфері охорони навколишнього середовища, природних ресурсів на період до 2010 року // Наш край: Екол. газ. – 2002. – Янв. (№ 1). – С. 6–7.

523. 15 лет Госуправлению экологии и природных ресурсов в Донецкой области // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Ноябрь. (№ 22). – С. 1.

524. Садеков А.А. Механізми еколого-економічного управління підприємством: Автореф. дис. ... д-ра екон. наук / А.А. Садеков; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2002. – 28 с.

525. Садеков А.А. Механизмы эколого-экономического управления предприятием: Дис. ... д-ра экон. наук / А.А. Садеков; Донец. гос. ун-т экономики и торговли. – Донецк, 2002. – 515 с.

526. Садеков А.А. Механизмы эколого-экономического управления предприятием: Моногр. / А.А. Садеков; Донец. гос. ун-т экономики и торговли им. М. Туган-Барановского. – Донецк, 2002. – 310 с.: ил., табл. – Библиогр.: с. 289–293 (63 назв.).

527. Совместное заседание коллегий облСЭС и Госуправления экоресурсов: [О проблемах правового режима зон санитар. охраны водоемов и состоянии охраны окружающей природ. среды] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Авг. (№ 15). – С. 3, 4.

528. Стоян А.В. Духовно-экологический менеджмент в социальной и экономической сфере: Экол.-экон. оптимизация природопользования / А.В. Стоян // Економіка пром-сті. – 2003. – № 3. – С. 55–66.

529. Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі / Редкол.: С.Ф. Поважний (відп. ред.) та ін. – Донецьк, 2002. – 175 с. – (Зб. наук. пр. Донец. держ. акад. упр. Т. 3. Сер.: Державне управління; Т. 3, вип. 16).

530. Тетянчук П.С. Основные направления работы отдела минерально-сырьевых ресурсов Главного управления экономики Донецкой облгосадминистрации по реализации программы "Донецкая область–2010" / П.С. Тетянчук // Экономические проблемы развития минерально-сырьевой базы Донецкой области: Сб. науч. тр. / НАН Украины. Ин-т экон.-правовых исслед. – Донецк, 2000. – С. 24–31.

531. Тищенко В. Время власть употребить: Экокриминал: [О работе отд. контроля состояния и использования биол. ресурсов Госупр. экологии и природ. ресурсов] / В. Тищенко // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Июнь (№ 9). – С. 4.

532. Токарев А. Донбасс: взгляд из Космоса: [О регион. совещ. по вопр. использования космич. технологий для экол. мониторинга, создания системы кадастра природ. ресурсов] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Июнь (№ 12). – С. 2.

533. Токарев А. Партнерство в экологии: [Новый проект "Партнерство для устойчивого развития" презентован на одноим. семинаре в Донецке] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Окт. (№ 18). – С. 4.

534. Токарев А. Экобизнес в Донецке: [Программа "Зеленый бизнес – экостарт"] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Сент. (№ 13). – С. 2.

535. Третьяков С.В. О состоянии использования органами местного самоуправления и государственного управления полномочий по вопросам охраны окружающей природной среды и повышения качества подготовки и реализации местных экологических программ / С.В. Третьяков // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Нояб. (№ 21). – С. 2.

536. Усов Ф. Про стан виконання в Донецькій області "Загальнодержавної програми формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки" / Ф. Усов // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Нояб. (№ 21). – С. 6.

537. Хорошаев С.А. Проблемы угольных регионов: [Беседа с начальником Вост. регион. госинспекции экобезопасности С.А. Хорошаевым / Записала Н. Владимирова] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Янв. (№ 1). – С. 4.

538. Чабанова Т.В. Экологический аспект регионального развития / Т.В. Чабанова // Теорія та практика управління у трансформаційний період: Тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 139–143.

539. Шапоренко О.И. Земельные отношения и почвоохранная политика в Украине / О.И. Шапоренко // Менеджер. – 2003. – № 1. – С. 135–141.

540. Шевченко О.Б. Організаційні аспекти екологічного контролю транскордонного переміщення небезпечних вантажів та неякісної продукції / О.Б. Шевченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 111–113. – Бібліогр.: 6 назв.

541. Шевченко О. Охорона довкілля на митному кордоні: Із досвіду роботи служби екол. контролю на митній території обл. / О. Шевченко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 68. – (Донец. край сьогодні).

542. Шевченко А. Экологическая тревога от прозрачной границы: [О работе отд. экол. контроля на границе] / А. Шевченко // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Нояб. (№ 17). – С. 3.

543. Шевченко А. Экология на границе – не приоритет?: [Об опыте, накопл. службой экол. контроля на тамож. и гос. границе] / А. Шевченко // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Апр. (№ 4). – С. 2.

544. Шулика Д. Берегут в Марьинке природу: [О работе Зап. регион. гос. инспекции, в состав которой вошли Великоновоселков. р-н и г. Угледар, по контролю за соблюдением законодат. актов, связ. с охраной окружающей среды] / Д. Шулика // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Окт. (№ 18). – С. 4.

545. Ярошевська І.І. Нормативно-правова політика в сфері охорони навколишнього природного середовища / І.І. Ярошевська // Енергетика: економіка, технології, екологія. – 2001. – № 1. – С. 21–24.

546. Ястремская А. Не погибни в... собственном доме / А. Ястремская // Меркурий. – 2000. – № 10. – С. 20–21.

Див. 3, 7, 10, 13–16, 18, 19, 22–24, 35, 36, 42–46, 52, 59, 69, 108, 122, 328, 430, 435, 585, 618, 644.

Правові засади екологізації Донецької області

547. Анисимова А.В. Понятие естественного права в экологическом законодательстве / А.В. Анисимова // Пробл. законності. – 2002. – Вип. 52. – С. 84–89.

548. Аніщенко В. До питання проблеми вдосконалення системи екологічних стандартів та нормування як однієї зі складових частин природоохоронного законодавства / В. Аніщенко // Сіверян. літопис. – 2001. – № 1. – С. 130–132.

549. Бабенко В. Нагляд прокуратури за дотриманням законодавства органами екологічного контролю / В. Бабенко // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 2. – С. 63–68.

550. Бакай О.О. Правове регулювання екологічного прогнозування: стан і перспективи / О.О. Бакай // Пробл. законності. – 2001. – Вип. 47. – С. 82–88.

551. Барбашова Н. Забезпечення екологічної безпеки: розвиток галузевого підходу в екологічному законодавстві / Н. Барбашова // Право України. – 2001. – № 6. – С. 78–79.

552. Бредихина В.Л. Понятие, сущность и содержание права граждан на безопасную окружающую среду / В.Л. Бредихина // Пробл. законності. – 2001. – Вип. 47. – С. 76–82.

553. Гладченко С. Економічне обґрунтування необхідності екологічного страхування в Донбасі / С. Гладченко // Торгівля і ринок України: Темат. зб. наук. пр. з пробл. торгівлі і громад. харчування. – Донецьк, 2000. – Вип. 10, т. 1. – С. 65–69.

554. Гладченко С.М. Організаційний механізм екологічного страхування при реструктуризації вугільних підприємств: Автореф. дис. ... канд. екон. наук / С.М. Гладченко; НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2003. – 20 с.

555. Государственный экологический контроль предприятий Донецкой области в действии // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Ноябрь. (№ 21). – С. 3.

556. Громов В. Нагляд у сфері надкористування / В. Громов, І. Козьяков // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 7. – С. 46–51.

557. Заржицький О. Правові аспекти регіональної екологічної безпеки / О. Заржицький // Право України. – 2000. – № 5. – С. 54–58.

558. Заржицький О. Проблема вдосконалення правових засад регіональної екологічної політики / О. Заржицький // Право України. – 2003. – № 3. – С. 75–79.

559. Куренда В. Охорона навколишнього середовища – зловбоденна проблема сучасності / В. Куренда // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 6. – С. 37–40.

560. Кушаков К. Пріоритет екології як запорука гідного майбутнього України / К. Кушаков // Вісн. прокуратури. – 2000. – № 4. – С. 73–75.

561. Лозанський В. Адаптація екологічного законодавства України до європейських норм і завдання стандартизації / В. Лозанський // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2003. – № 2. – С. 66–69.

562. Люшненко М. Надра потребують захисту / М. Люшненко // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 6. – С. 13–16.

563. Малишко М. Конституційні основи екологічно-правової системи України / М. Малишко // Право України. – 2001. – № 12. – С. 58–60.

564. Михайловська О. Прокурорський нагляд за дотриманням законодавства щодо охорони поверхневих та підземних вод / О. Михайловська // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 2. – С. 82–89.

565. Оксамытина Н.В. Понятие экологических императивов и их место в правовом обеспечении экологического равновесия / Н.В. Оксамытина // Пробл. законності. – 2002. – Вип. 52. – С. 186–192.

566. Орлов М. Використання правових форм екологічної безпеки в законодавстві України / М. Орлов // Юрид. Україна. – 2003. – № 4. – С. 14–20.

567. Орлов Н. Предпосылки правовой охраны окружающей среды / Н. Орлов // Предпринимательство, хоз-во и право. – 2000. – № 7. – С. 49–52.

568. Орлов Н. Природоохранительное право и экологическая безопасность – основные юридические формы охраны окружающей среды / Н. Орлов // Підприємництво, госп-во і право. – 2001. – № 2. – С. 50–55.

569. Орлов Н. Проблемы систематизации экологического законодательства в сфере охраны окружающей среды / Н. Орлов // Підприємництво, госп-во і право. – 2001. – № 3. – С. 71–75.

570. Орлова В. Законодавче забезпечення відшкодування екологічної шкоди здоров'ю людини в Україні / В. Орлова // Юрид. Україна. – 2003. – № 5. – С. 42–46.

571. Поліщук Г. Кримінально-правова характеристика злочинів проти довкілля / Г. Поліщук // Право України. – 2003. – № 3. – С. 80–84.

572. Русич Н. Экология: Красная книга / Н. Русич // Технополис. – 2003. – № 3. – С. 67–73.

573. Самойленко Ю. "Сьогодні ми ставимо завдання розробити цілісну систему законів, які б узгоджували умови економічного, екологічного і соціального розвитку...": Законодав. база і збаланс. екон. розвиток / Ю. Самойленко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 24–25. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

574. Ткаченко О. Принцип верховенства права в регулюванні еколого-правових відносин: поняття та значення / О. Ткаченко // Право України. – 2003. – № 4. – С. 63–68.

575. Філатов Д. Екологія і права споживачів: [Донец. регіон] / Д. Філатов // Торгівля і ринок України: Темат. зб. наук. пр. з пробл. торгівлі і громад. харчування. – Донецьк, 2000. – Вип. 11, т. 2. – С. 344–349.

576. Хіміч О. Адміністративно-екологічне правопорушення: проблемні питання / О. Хіміч // Право України. – 2003. – № 4. – С. 68–71.

577. Червякова О. Провадження у справах про екологічні правопорушення: актуальні питання нагляду за додержанням законів / О. Червякова // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 5. – С. 41–45.

578. Шарапова С.В. Правове регулювання моніторингу атмосферного повітря / С.В. Шарапова // Пробл. законності. – 2000. – Вип. 44. – С. 109–112.

579. Шевченко А. Пять лет на границе экобезопасности: [О работе погран. поста экол. контроля на Амвросиев. таможне] / А. Шевченко // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Окт. (№ 18). – С. 6.

580. Шевчук І. Забезпечення органами прокуратури представництва інтересів громадян та держави у сфері охорони довкілля / І. Шевчук // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 2. – С. 56–59.

581. Экологическое законодательство Украины: [Сб. нормат.-правовых актов] / Сост. М.В. Шульга. – Х.: Консум, 2000. – 206 с.

Див. 13–16, 42–46.

Екологічна освіта та виховання в Донецькій області

582. Агейкина Р.В. Особенности неформального экологического образования детей в условиях негосударственной организации: [Дет. экол. центр "Пчелка", г. Горловка] / Р.В. Агейкина // Донбас–2020: Охрана довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 191–194.

583. Акулов В.В. Проблемы адаптации и введения в культуру быта экологических знаний: [О работе обществ. орг. "Студенты – союзники природы"] / В.В. Акулов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 194–196.

584. Андреева Т.Т. Становлення етичних аспектів відношення "людина–природа": Автореф. дис. ... канд. філос. наук / Т.Т. Андреева; Ін-т філософії. – К., 2000. – 16 с.

585. Бондаренко Ю.В. Напрямки підвищення якості професійної еколого-правової підготовки фахівців активними методами навчання / Ю.В. Бондаренко, В.М. Артамонов, І.М. Кузик // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 200–204.

586. Головня Т.В. Использование новых подходов в повышении экологического сознания учащихся / Т.В. Головня // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 205–207.

587. Дробноход М.І. Концептуальні основи формування екологічного мислення та здібностей людини будувати гармонійні відносини з природою / М.І. Дробноход, Ф.В. Вольвач, С.Г. Іващенко. – К.: МАУП, 2000. – 75 с.

588. Еколого-натуралістична творчість: Наук.-метод. вісн. – К.: УДЕНЦ, 2001. – № 1. – 244 с.

589. Еременко Ю.В. Общественная природоохранная деятельность студентов-экологов: мотивация и организация / Ю.В. Еременко, Н.Н. Радченко // Еколого-натуралістична творчість: Наук.-метод. вісн. – К., 2001. – № 1. – С. 56–57.

590. Журова П.Т. Национальный парк "Святые горы" – центр экологического просвещения и воспитания / П.Т. Журова // Социально-экономические, экологические и гуманитарные проблемы развития туристического бизнеса: Сб. науч. тр. / Донец. ин-т турист. бизнеса. – Донецк, 2003. – С. 86–90.

591. Завертана Н.Є. Науково-дослідна діяльність учнів ліцею [при Донец. національному університеті] як напрямок формування екологічної культури / Н.Є. Завертана, Т.С. Ліпецька // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 140–142.

592. Калиниченко М. Экология природы – экология души: Под таким девизом проводится большая воспитат. работа в Донец. обл. / М. Калиниченко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 73–74. – (Донец. край сьогодні).

593. Кравченко Л.М. Екологічна освіта як складова стратегії виживання людства / Л.М. Кравченко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 214–216.

594. Кривко Л. Полевая практика в Славяногорске [детей из областного эколого-натуралистического центра] / Л. Кривко, Л. Толмачева // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Авг. (№ 13). – С. 3.

595. Кусков А.Е. Об актуальности управления экологической безопасностью в системе образования / А.Е. Кусков // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього природного середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 33–41.

596. Лазебна О. Формування активної екологічної позиції школярів / О. Лазебна // Рідна шк. – 2003. – № 6. – С. 58–60.

597. Мартовицкий В.Д. Работа с молодежью – одна из составляющих в определении экологического кризиса / В.Д. Мартовицкий, Л.Г. Майдуков // Уголь Украины. – 2003. – № 10. – С. 37–38.

598. Матвійчук А.В. Екологічне знання та його вплив на формування стилю мислення в сучасній науці: Автореф. дис. ... канд. філос. наук / А.В. Матвійчук; Ін-т філософії. – К., 2001. – 20 с.

599. Панасенко А. Охороні довкілля – висококваліфікованих фахівців: Досвід роботи Донец. філ. Держ. ін-ту підвищ. кваліфікації та перепідготовки кадрів Мінекоресурсів України / А. Панасенко // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 65–67. – (Донец. край сьогодні).

600. Панасенко А.І. Система підвищення екологічної кваліфікації у Донецькій області / А.І. Панасенко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 226–228.

601. Стоян А.В. Экология духа в социальной и экономической сфере: взаимосвязь проблем преподавания и реализации стратегии безопасного, устойчивого развития в Донецкой области Украины / А.В. Стоян // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 100–103. – Библиогр.: 4 назв.

602. Токарев А. Знакомьтесь: Малая молодежная академия / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Дек. (№ 23). – С. 1.

603. Токарев А. Оскол встречает друзей: [Экспедиция юных биологов Донец. обл. с целью изучения экол. состояния рек Оскол и Север. Донец] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Сент. (№ 3). – С. 2.

604. Токарев А. Праздник юннатов: [Донец. обл. экол.-натурал. центр в пос. Пески] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июнь (№ 8). – С. 3.

605. Токарев А. Создан экологический информационный центр / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Дек. (№ 22). – С. 3.

606. Токарев А. "Университет природы" – жив: [О семинаре в ботан. саду] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Февр. (№ 2). – С. 5.

607. Чернявська Т.М. Екологічна освіта та виховання: [Екол.-економ. шк.-гімназія] / Т.М. Чернявська // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 231–234.

608. Шапоренко О.И. Устойчивое развитие и экологическое образование / О.И. Шапоренко // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 240–241.

609. Швиндлерман С.П. Экологические аспекты культуры / С.П. Швиндлерман, Н.А. Дмитриева // Вісн. Донец. ун-ту. Сер.: Природ. науки. – 2003. – № 1. – С. 335–337.

610. Юннаты о земле: [Кружок "Юннат" в Донец. обл. дворце дет. и юнош. творчества] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Май (№ 8). – С. 2.

611. Юрьева И.А. О роли активного подхода в экологическом образовании / И.А. Юрьева // Теоретичні і методологічні основи управління в сфері природокористування, охорони навколишнього середовища й екологічної освіти в Донбасі. – Донецьк, 2002. – Т. 3, вип. 16. – С. 132–138.

Див. 7, 13–16, 42–46, 48–50, 55, 61, 162, 185, 324, 325, 344, 373, 386, 409, 459, 476, 517, 522, 528, 573, 630, 636, 637.

Громадський рух Донецької області. Екологічні організації. Екологічний туризм

612. Багін О.С. Участь громадських організацій у реалізації місцевих екологічних планів дій / О.С. Багін // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 197.

613. Березин В. Когда совет становится общественным: [Обществ. совет при Упр. экоресурсов Донец. обл.] / В. Березин // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 67. – (Донец. край сьогодні).

614. Березин В. Растет общественное экологическое движение: [По материалам заседания Обществ. совета при Гос. упр. экологии и природ. ресурсов в Донец. обл.] / В. Березин // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Окт. (№ 19). – С. 2.

615. Березин В.Б. Роль общественности в решении местных проблем: [О работе экол.-культур. центра "Бахмат"] / В.Б. Березин // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 198–199.

616. Васильева В. Вернувшись из экспедиций: [О деятельности Донец. обл. экол.-натуралист. центра] / В. Васильева // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Ноябрь (№ 17). – С. 3.

617. Владимирова Н. Шахтеры охраняют природу: [Экол. работа на шахте "Шахтерская Глубокая", г. Шахтерск] / Н. Владимирова // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Июль (№ 11). – С. 3.

618. Выгонный В.И. Не призывать, а действовать: [О влиянии обществ. орг. на природоохран. политику обл.] / В.И. Выгонный // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 204–205.

619. Выгонный В.И. Пожизненный защитник природы: [О работе Харцыз. гор. обществ. экол. орг. "Экодействие"] / В.И. Выгонный // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Май (№ 10). – С. 4.

620. Гранкина В.В. Акції та кампанії – основний елемент діяльності громадського об'єднання / В.В. Гранкіна // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 207–209.

621. День земли в Донбассе // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Май (№ 6). – С. 5.

622. Журавльов В.В. Чисті джерела у спадщину майбутнім поколінням: [Про роботу Ясинуват. район. экол. громад. орг. "До чистих джерел"] / В.В. Журавльов // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 209–210.

623. Клюковская О.Б. "Зеленый туризм" как часть устойчивого развития: Про об-ня дит. туризму з природоохорон. роботою / О.Б. Клюковская // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 216–217.

624. Куруленко С.С. День довкілля – праздник окружающей среды / С.С. Куруленко // Меркурий. – 2002. – № 6. – С. 48–49.

625. Куруленко С.С. Екологічний стан Донецької області і роль профспілок у вирішенні екологічних проблем / С.С. Куруленко // Социальный щит: Профсоюзы Донбасса: Этапы пройденного. Путь в будущее / Ред.-изд. совет: В.Г. Хара, В.М. Пастушенко, Л.И. Груба и др. – Донецк, 2000. – С. 297–302.

626. Максудова Т. [Донец. городской молодежный экологический центр] "ЭКОС" исследует Северский Донец / Т. Максудова // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Авг. (№ 13). – С. 3.

627. Мартовицкий В.Д. Растет экологическое общественное движение / В.Д. Мартовицкий, И.А. Карагодов // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Май (№ 10). – С. 5.

628. Мартовицкий В. Экологическая и промышленная безопасность в Донбассе как часть общеевропейской проблемы / В. Мартовицкий // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Июнь (№ 11). – С. 4.

629. Надежный помощник экологов: [Информ.-экол. о-во "Чистый воздух", г. Донецк] // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Янв. (№ 2). – С. 4.

630. Павлович В.П. Екологічна варта: [Донец. обл. конкурс пед. майстерності "Покликання душі" за участю всеукр. громад. орг.] / В.П. Павлович // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Дек. (№ 23). – С. 7.

631. Пешкова И. Активизация общественного экологического движения в техногенно-перегруженных районах Донбасса / И. Пешкова // Уголь Украины. – 2000. – № 7. – С. 8–12.

632. Про проведення Дня довкілля в Донецькій області: Розпорядження голови Донец. облдержадмін. від 07.02.2002 № 46 // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Февр. (№ 4). – С. 3.

633. Синельщиков Р.Г. Феномен всеукраинской экологической лиги в контексте программы "Донбасс–2020" / Р.Г. Синельщиков, Т.В. Тимочко, И.А. Карагодов // Донбасс–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 228–231.

634. Токарев А. Зеленый туризм в Донбассе: [Регион. конф. по экотуризму] / А. Токарев // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Июль (№ 12). – С. 4.

635. Трискиба С. Марш парков–2001: [Международ. акция в Донец. обл. (Ландшафт. парки)] / С. Трискиба // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Апр. (№ 6). – С. 2.

636. Чуб И.В. Работа эколога-краеведческого объединения областного центра туризма и краеведения учащейся молодежи / И.В. Чуб // Донбасс–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 236–239.

637. Шевчук О.М. Про шляхи співробітництва наукових установ з громадськими екологічними організаціями / О.М. Шевчук // Донбасс–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 245–247.

638. Юрьева А. Федерация экотуризма: взгляд в будущее Донбасса / А. Юрьева // Меркурий. – 2003. – № 10. – С. 35.

Див. 5–7, 9, 10, 13–16, 22, 36, 42–46, 56, 57, 69, 104, 105, 153, 162, 191, 198, 219, 263, 310, 323, 333, 341, 343, 344, 373, 459, 533, 535, 573, 590, 644, 652, 657.

Міжнародні зв'язки та проекти щодо екологічного стану Донецької області

639. Безрукова Н. Семинар "Роза Ветров" / Н. Безрукова // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июль (№ 9). – С. 5.

640. Британская миссия в Донецке // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Март (№ 3). – С. 4.

641. Дилоян М.А. Проект повышения экологического сознания в Донецке. "Роза Ветров" / М.А. Дилоян // Еколого-натуралістична творчість: Наук.-метод. вісн. – К., 2001. – № 1. – С. 57–59.

642. Залевский В. 30-летие Международной конвенции по водно-болотным угодьям: [На территории Донец. обл. – угодье "Залив и коса кривая Белосарайская" (Першотравневый р-н)] / В. Залевский // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Февр. (№ 2). – С. 1.

643. Иваницкая И. Аспекты международного сотрудничества ДТЩ в области охраны окружающей среды / И. Иваницкая // Меркурий. – 2002. – № 4. – С. 14.

644. Как разрабатывались индикаторы устойчивого развития: шаг за шагом / Систематизировал Р. Кишкань. – Донецк, 2001. – 40 с. – (Проект "Роза Ветров").

645. Карагодов И. Украина и Россия на пути решения водно-экологических проблем Азовского моря: [Ист. аспект] / И. Карагодов // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Окт. (№ 19). – С. 5.

646. Кишкань Р.В. Донецк на пути устойчивого развития – первые шаги: [О внедрении инициатив проекта "Роза Ветров"] / Р.В. Кишкань // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 211–213.

647. Кишкань Р. Проект "Роза Ветров" – для устойчивого развития Донецка / Р. Кишкань // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 70–71. – (Донец. край сьогодні).

648. Кишкань Р.В. "Роза Ветров" – предприятиям города Донецка / Р.В. Кишкань, И.Л. Данилкина // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 1. – С. 41–43.

649. Кучмеева О.Н. Партнерство ради устойчивого развития / О.Н. Кучмеева, В.А. Шейгус // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 220–223.

650. Макогон Ю. Внешние экономические связи Украины: инвестиционно-экологический аспект / Ю. Макогон, Г. Черниченко, А. Смирнов // Экономика Украины. – 2001. – № 5. – С. 78–83.

651. Международный конкурс "Сохраним Азовское море и родную природу" // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Июнь (№ 11). – С. 7.

652. Навстречу Году России в Украине: [Обществ. мероприятия и акции по оси "Санкт-Петербург–Киев–Донецк" в рамках правительств. программы и мероприятий МАНЭБ (Экология)] // Наш край: Экол. газ. – 2003. – Янв. (№ 2). – С. 4.

653. О нашей экологии заботится Датская королева: [О совмест. экол. проекте] // Наш край: Экол. газ. – 2001. – Июль (№ 12). – С. 2.

654. Панина Н. Американские экологи в Донбассе: [Участие в реализации Программы улучшения качества атмосфер. воздуха в г. Мариуполе и др. проектов] / Н. Панина // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июнь (№ 9). – С. 1.

655. Паніна Н. "Залучення іноземних інвестицій для вирішення екологічних проблем. Цей напрямок діяльності Держуправління є одним з пріоритетних...": Міжнар. співробітництво у галузі екології / Н. Паніна // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 62–63. – (Донец. край сьогодні).

656. Проект "Роза Ветров": [Трехгод. проект при финансовой поддержке правительства Великобритании] // Наш край: Экол. газ. – 2000. – Июль (№ 9). – С. 2.

657. Ходачкова О. Информационный экологический центр как инструмент реализации положений Орхусской конвенции / О. Ходачкова // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 235–236.

658. Черкас О. Сприяючи сталому розвитку в Україні: Progr. зарубіж. техн. допомоги з покращення довкілля: [Гранти прогр. "Екологічні зв'язки" Донец. обл.] / О. Черкас // Рідна природа. – 2002. – № 1. – С. 34–38. – (Донбас–2020: Охорона довкілля та екол. безпека).

659. Шейгус В.О. Индикаторы качества жизни граждан – важный инструмент оценки окружающей среды: [О проекте "Роза Ветров"] / В.О. Шейгус // Донбас–2020: Охорона довкілля та екологічна безпека. – Донецьк, 2001. – Т. 2. – С. 242–245.

660. "Экологическая и промышленная безопасность в Донбассе как часть глобальной общеевропейской проблемы": Декларация II Междунар. конф. ДРО МАНЭБ, Донецк, 9–12 окт. 2002 г. // Наш край: Экол. газ. – 2002. – Ноябрь. (№ 21). – С. 4–5.

Див. 5, 7, 22, 34, 345, 474.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абузяров И.	155, 301	Бескровная М.В.	181
Агарков В.И.	350, 351, 366	Беспалова С.В.	2, 55, 204
Агейкина Р.В.	582	Бичков С.А.	208
Аксенова Т.С.	283	Бігун Г.С.	9
Акулов В.В.	583	Блакберн А.	303
Алемасова А.С.	379	Близнюк А.М. (Близнюк А.)	3, 454–456
Алехин В.И.	107, 127	Богун Л.Д.	184
Амитан В.Н.	1, 108, 485	Бодров В.Е.	466
Андреєва Т.Т.	584	Бойко А.П.	110
Андрієвська Г.М.	156	Бойко Г.В.	221
Анисимова А.В.	547	Бондаренко А.М.	180
Аніщенко В.	548	Бондаренко Н.К.	164
Антоненко Н.А.	386	Бондаренко Ю.В.	585
Антонюк С.И.	470	Бондик В.	111
Артамонов В.М. (Артамонов В.Н.)	435, 585	Борецька Н.П.	476
Артеменко В.М.	124	Борисова Е.В.	355
Арых А.М.	451	Бородавка В.О.	87
Асланов П.В.	182	Бородавка О.Б.	209
Аулова Е.А.	413, 473	Бородай Г.И.	(89)
Бабаев М.В.	437	Бородай Ю.К.	412
Бабенко В.	549	Боул В.Б.	477
Бабинская И.А.	314	Бояр А.О.	478
Багін О.С.	612	Бредихина В.Л.	552
Багмет П.	302	Брижак Е.В.	145
Базжин Л.И.	453	Буторина И.	101, 414
Бакай О.О.	550	Бутюгин А.В.	112, 230
Барбашова Н.	551	Ванханен В.Д.	377
Бахтарова Е.П.	109	Васильєв Ю. (Васильєв Ю.В.)	158, 305
Башкатов В.Г.	205, 260, 410	Васильєва В.	616
Безроднова О.В.	206	Васильченко В.В.	131
Безрукова Н.	474, 639	Венедиктов В.В.	106
Белова М.Ю.	207	Вернадский В.И.	(107), (113), (126)
Белоусов А.	353	Ветров С.Ф.	370
Белявцев Ю.М.	475	Висоцький С.П. (Высоцкий С.П.)	400, 408, 416
Беляева Е.Л.	435	Винтоняк В.М.	459
Бенатов Д.Е.	157, 380		
Березин В.Б. (Березин В.)	191, 198, 613–615		

Владими́рова Н.	306, 325, 537, 617	Горяйнова Ю.А.	210
Вовк О.А.	440	Горячина В.Ф.	56
Воєводенко О.Т. (Воєводенко А.Т.)	(89), 307, 412	Госк Э.	415, 450
Волкова Т.П.	113	Гошовський С.	480
Волошин А.	139	Гранкіна В.В.	620
Волошкіна О.С.	381	Гребеникова А.А.	50
Вольвач Ф.В.	587	Гребняк В.П.	359
Воробьев Е.А.	416	Гребняк Н.П.	359
Воронкова А.Е.	479	Грибок О.А.	400
Ворхлик И.Г.	174	Гридин С.В.	384, 402
Выгонный В.И.	618, 619	Гринь Н.В.	366
Вынага Д.А.	159	Грищенко В.П.	350
Выхованец Т.А.	377	Грищенко С.В.	350, 360, 385
Галецкий Л.С.	450	Громов В.	556
Гармаш Н.З.	401	Груба Л.И.	625
Гелюта В.П.	318, 319	Гусарова Н.Г.	264
Генов А.П. (Генов А.)	307, 308, 318, 348	Данилик М.М.	451
Герасимчук З.В.	382	Данилин А.	6
Главиш Л.И.	159	Данилкина И.Л. (Данилкина И.)	481, 648
Гладченко С.М. (Гладченко С.) (Гладченко С.Н.)	417, 553, 554	Данилко В.К.	70
Глухов О.З. (Глухов О.) (Глухов А.З.)	211–218, 285, 287, 309, 383, 398	Дегтярев А.П.	419
Глуцкий Л.	389	Дегтярев С.О.	288
Головня Т.В.	586	Денисенко А.П.	195
Голубнича С.М.	219	Денисенко В.И. (Денисенко В.)	154, 189, 361, 363, 378
Гомзин А.А.	370	Денщик В.А.	289, 430
Гончаров В.М.	479	Джулай В.И.	114, 412
Гончаров Г.Я.	377	Дилоян М.А.	641
Горда В.И.	457	Дмитрієва Н.В. (Дмитриева Н.В.)	137, 247
Горлова Е.В.	358	Дмитриева Н.А.	609
Горлова С.Ф.	358	Добровольская Т.П. ..	160
Горницкая И.П.	220	Доброгорский Н.А. ...	115
Горягин В.Ф.	310	Доня А.П.	10, 140, 146, 161, 362
		Дорогунцов С.	403, 483
		Дробноход М.І.	587
		Дрозд Г.Я.	458
		Дубас В.	11, 484
		Дубницкий В.И.	485

Дударенко А.В.	189, 378	Зацепіна Д.Я.	225, 226
Дудик А.М.	116, 117	Зверковський В.М. ..	235
Дудник І.М.	141	Зеленська В.А.	224–226
Дудок І.В.	426	Земський Б.	423, 493
Дуленко Л.В.	210	Золотова А.В.	180
Дусавицкий Я.С.	444	Зотов Н.И.	458
Дьяков В.А.	158, 305, 312	Зубкова Ю.Н.	112, 230
Емельянова В.Д.	386	Зубова Л.Г.	227, 424
Еременко Ю.В.	589	Зубцова Т.В.	228
Еремченко А.Б.	471	Зубченко А.К.	409
Ермаков В.Н.	420	Ібатуліна Ю.В.	229
Ермаченко А.Б.	154, 189, 378	Иваницкая И.	643
Ермаченко Т.П.	363, 370	Иваницкая Н.Ф.	142, 321
Ерошкина Н.Е.	462	Иванникова Л.	17
Єрємїна С.І.	102	Иванова Л.И.	409
Жебура А.В.	379	Иванова Н.	103
Жердицкая В.Е.	137	Івантишина О.М.	124
Жикаляк Н.В.	118, 421	Іванців О.Є.	425, 426
Жила Б.А. (Жила Б.)	313, 314	Иващенко А.В.	230
Жильченкова В.В. ...	12	Иващенко С.Г.	587
Жуков С.П.	222, 223, 260, 410	Иващенко Т.Н. (Иващенко Т.)	310, 322
Журавльов В.В.	622	Исаева Н.В.	231
Журова П.Т. (Журова П.)	305, 323, 590	Ишуткина А.А.	107
Заболотный А.Г.	422	Кабанцев Г.Г.	20
Заборин М.С.	184	Калафат Л.А.	390
Завгородня Т. (Завгородня Т.В.)	486, 487, 504, 505	Калиниченко В.	427
Завертана Н.Є.	591	Калиниченко М.	592
Завертаний А.Ф.	391	Калиниченко Н.	165
Завертаний Д.	162	Каліущенко М. (Калиущенко Н.Д.) ..	(89), (92), 428, 452
Задорожна М. (Задорожная М.Г.) ...	459, 488	Калфакчян А.П.	416
Залевский В.Д. (Залевский В.)	301, 310, 313–317, 489, 642	Камков В.П.	388
Заржицький О.	490, 557, 558	Капинус Е.И.	121
		Карагодов І.А. (Карагодов И.А.)	21, 23, 143, 166, 247, 364, 461, 494–497, 501, 502, 627, 633, 645
		Караманец Е.А.	(93)

Карлов А.А.	323–325	Короткова Т.М.	233
Карпинец А.П.	192	Коршиков И.И.	234, 390
Карпушин Н.М.	462	Коршунова Г.Ф.	210
Карягин А.В.	173	Котолевец Е.П.	437
Касперович В.М.	9	Кохан Т.П.	285
Касперович П.М.	9	Коцюбинська Н.П. ..	235
Катькалова Н.	167	Кравец А.В.	147
Качинський А.	389	Кравец В.А.	147
Качур Л.Ю.	159, 264	Кравченко Д.В.	24
Кашенко О.Л.	498	Кравченко Л.М.	24, 593
Киклевич Ю.Н.	1	Краснянский М.Е. ...	26
Кириченко В.П.	499	Красовський Г.Я.	381
Кириченко Е.А.	275	Кривенко В.А.	179
Кишкань Р.В.		Кривко Л.	594
(Кишкань Р.)	22, 644, 646–648	Крикунов Б.	431
Класин Ф.А.	243	Крутько А.М.	
Климовицкий В.Г. ...	354	(Крутько А.)	104, 506, 515
Клюковская О.Б.	623	Кубах Е.В.	291
Клягин Г.С.	405	Кузик І.М.	585
Коваленко В.М.	251	Кузичева Е.	194
Коваленко Г.А.	251	Кульченко В.В.	(94), 457
Коваль Е.Н.	366	Куляс В.М.	372
Ковальова Є.І.	404	Купенко В.И.	432
Козарь Н.А.	131	Купенко Н.П.	246
Козир О.		Куренда В.	559
(Козырь А.А.)	(89), 423	Куруленко С.С.	
Козлов А.Г.	460	(Куруленко С.)	14–16, 27– 32, 56, (95), 122, 311, 327, 328, 463, 503–505, 624, 625
Козьяков І.	556	Кусков А.Е.	595
Козявина Н.В.	391	Кутовой В.А.	193
Колесніков Б.В.	500	Кучерук С.В.	168
Колобова А.В.	290	Кучмеева О.Н.	649
Кольцов С.В.	405	Кушаков К.	560
Коніщева Н.Й.		Кушниренко И.В.	288
(Конищева Н.И.)	23, 326, 456, 461, 477, 501, 502	Лазебна О.	596
Коновалов А.Ф.	462	Ластков Д.О.	195, 357
Кононенко Н.А.	429	Левадная О.В.	372
Кононов И.Ф.	430	Левит В.	123
Кононова Н.Б.	430	Леман Н.С.	433
Кончатна О.Ю.	240		
Конькова В.Б.	180		
Копуль Ж.Л.	189		

Линюк О.Є.	144	Марченко Г.А.	
Липницька Г.П.		(Марченко Г.)	38, 331
(Липницкая Г.П.)	278–280, 433	Маслак В.Н.	458
Лисенко Т.П.	169	Маслодудова Е.Н. ...	290, 292, 293
Литвин О.	506, 507	Матвеева Л.М.	175
Ліпецька Т.С.	591	Матвійчук А.В.	598
Лисова Е.С.	292	Матвінєнков С.	172
Литвинова Н.Л.	464	Матлак Е.С.	173, 435
Ліханов А.Ф.		Мерецакова Т.А.	193
(Лиханов А.Ф.)	236–239	Метлова Л.П.	436
Лихацкая Е.Н.	250	Мешко Н.А.	
Лозанський В.	561	(Мешко Н.)	(89), (91), 100, 509
Лубочников А.Н.	434	Михайловська О.	564
Лукьянченко А.А.	33	Мінтер Д.В.	318
Луцько В.С.	170	Миронов Л.Ф.	437
Лысенко Т.П.	465	Михайленко В.М.	(96)
Лысиков Б.А.	466	Михайличенко Т.Е. ...	366
Люшненко М.	562	Михайлова Т.В.	370
Ляшенко Л.А.	145, 391	Міхненко П.Ю.	477
Магалецький І.Ф.	356	Мищенко І.М.	405
Маевский В.С.	140, 146, 161, 362	Молодан Г.М.	
Масвська К.А.	467	(Молодан Г.)	13, 330, 331
Мазурова Е.Ю.	326	Морева В.В.	39
Майдуков Л.Г.	597	Мороз В.Д.	174
Макогон Ю.	650	Морозов В.	407
Максимович В.А.	2	Мудрик Е.А.	390
Максудова Т.К.		Мухин В.В.	150, 367
(Максудова Т.)	171, 626	Навка П.І.	126
Малеський В.С.	10	Надеїна Л.Є.	392
Малигіна В.	85	Назаренко А.М.	334
Малишко М.	563	Найманов А.Я.	468
Мальцев А.Н.	140, 146, 161, 362	Наконечний Й.Й.	393
Мамедов А.	508	Намаконов Б.В.	408, 469
Маркова С.В.	35	Негруцька Г.М.	240
Мармозов Р.	194	Недопекин Ф.В.	384, 402
Марова С.Ф.	36, 125, 142, 321	Некlesa А.І.	241
Мартовицкий В.Д.		Несмянович Э.	438
(Мартовицкий В.)	37, 406, 597, 627, 628	Нестеренко Л.І.	335
		Нецветов М.В.	242
		Нечесова Ю.Ю.	164
		Никипелова Е.М.	175
		Никитенко А.В.	432

Ніколаєвський А.	399	Парталы Е.М.	176
Николенко В.Ю.	365	Партас О.В.	141, 195
Николенко Н.А.	416	Парфенюк А.С.	470
Нога И.В.	204	Пастернак В.Н.	354
Носок А.И.	373	Пастушенко В.М.	625
Овечко П.А. (Овечко П.)	337, 338	Патон Б.	(11)
Овинников И.А.	(97)	Петенко І.В. (Петенко И.В.)	128, 129
Овчарук В.А.	156	Пелипенко С.А.	334
Озерский Ю.Г.	243	Первак А.Ю.	340
Оксамытина Н.В.	565	Петлеванный О.А.	248
Олейников Г.В.	183	Петрашенко П.Р.	351
Ольшанская И.М.	130	Петров В.А.	164
Опейда Л.	399	Петулько С.Н.	387
Орлов М. (Орлов Н.)	566–569	Пешкова И.	631
Орлова В.	570	Пидоренко А.И.	352
Осипова Л.М.	236, 244, 283	Пиньковский Г.С.	439
Осокина Н.	438	Пирский А.А.	440
Остапенко Е.А.	160	Писковой М.А.	334
Остапко В.М. (Остапко В.)	216–218, 221, 259, 339	Плевако М.З.	471
Остапко І.М. (Остапко И.Н.)	245, 246, 394	Поважний С.Ф.	529
Откидач В.В.	409	Подгайская А.П.	355
Павелко А.И.	47	Подкопаев А.А.	250
Павлович В.П.	630	Подкорытов Н.	51, 151
Падалко С.І. (Падалко С.И.)	514, 515	Подорванов Н.С.	421
Панасенко А.І. (Панасенко А.) (Панасенко А.И.)	7, (89), 599, 600	Поктышев И.В.	359
Панжар Л.В.	516	Полетаєва Т.Р.	235
Паніна Н. (Панина Н.)	105, 654, 655	Поліщук Г.	571
Панов Б.С.	48–50, 107, 127	Поляков А.К.	250
Пантелеев Г.А.	196	Полянський Н.	52, 94, 134, 295, 342, 517–519
Панченко А.А.	294	Пономарева И.Б.	154, 471
		Поплавская Т.Л.	520
		Попов А.А.	106
		Попов А.Л.	243
		Попов Г.В.	251
		Попов Д.А.	106
		Попов Н.А.	136
		Потапова Н.Н.	108
		Поштук А.З.	53
		Приседський Ю.Г. ...	252–258, 272
		Пригоровский Е.В. ...	106
		Приходько С.А.	216, 259

Прокопьева Л.В.	Синєжук І.Б.	468
(Прокопьева Л.)	Сидоренко Н.А.	440
Проскурина Т.	Симоненко А.П.	182, 297
Проскурня Ю.А.	Синельщиков Р.Г. ...	(89), 247,
Путилина О.Н.		273, 633
	Сіренко В.О.	348
Радченко Н.Н.	Скорая А.В.	290
Раздобудько В.А.	Слушенко А.	178
Рафалюк В.В.	Сляднев В.А.	415, 442
Рева А.	Смирнов А.	650
Резников Н.Г.	Собко А.Ю.	297
Резникова Е.	Соболев Е.Г.	179
Рибаченко В.	Соколов В.И.	443
Родіонов О.В.	Солдатенко С.И.	132
Родына Р.А.	Соленый Н.И.	444
Романова В.Ю.	Соловьев А.	371
Ромашенко К.Ю.	Сологуб В.О.	247
Рудько Г.И.	Солодова Л.Б.	175
Руев И.С.	Сонкіна Г.	389
Русич Н.	Сотникова А.В.	237
Рябко В.Ф.	Сотникова Л.Е.	35, 125
Рязанцева А.Е.	Спожакин А.И.	420
Савченко О.В.	Степаненко Н.	133
Садеков А.А.	Стоян А.В.	528, 601
(Садеков А.А.)	Стрекозов С.Н.	131
	Стрельников В.А. ...	(91)
Садеков Д.Р.	Стукало В.А.	445
Самойленко Ю.	Ступин А.Б.	181, 182
Сараев А.Д.	Суйков С.Ю.	459
Саржан А.О.	Сумарук Г.В.	292
Саржевский В.Н.	Сумская А.Н.	274, 275
Сафонов А.І.	Суханов В.В.	150, 367,
(Сафонов А.И.)		387
	Сухомлин М.М.	276
	Суярко В.Г.	183
	Табаченко Н.М.	446
	Тараненко Л.И.	298
	Таранец В.И.	109, 184
	Тетянчук П.С.	530
Сетт І.В.	Тимочко Т.В.	633
(Сетт И.В.)	Тищенко В.Ф.	
	(Тищенко В.)	299, 531
Селезнев В.А.	Ткаченко В.С.	307, 318,
Селяков С.Ю.		348
Сергиенко А.Ю.	Ткаченко Д.А.	63

Ткаченко О.	574	Хоботкова Л.Н.	244, 274, 275
Ткачук А.В.	437	Ходачкова О.	657
Товстик Е.В.	39	Холомеева Е.А.	187
Токарев А.	64, 185, 186, 349, 532–534, 602–606, 634	Хорошаев С.А.	537
Толмач Л.В.	386	Храпкін С.Г.	426
Толмачева Л.	594	Хренов Ю.Д.	373
Толстых А.С.	147	Хромов А.Н.	434
Топоров А.А.	470	Хромушкин Б.В.	20
Торохова О.Н.	205, 260, 410	Циганек И.	174
Тохтар В.К. (Тохтарь В.К.)	221, 277	Цуркан М.А.	357, 374, 375
Третьяков С.В.	(98), (99), 311, 535	Чабанова Т.В.	538
Трискиба С.Д. (Трискиба С.)	300, 635	Челомбицька М.В. (Челомбицкая М.В.) ..	278–280, 433
Трофимчук О.М.	381, 447	Червонецкий В.В. ..	66
Трунова О.А.	372	Червонцева Н.М.	404
Удовиченко З.В.	419	Червякова О.	577
Уманський В.Я. (Уманский В.Я.)	141, 195, 357	Черкас О.	658
Усов Ф.М. (Усов Ф.)	65, 536	Чернявська Т.М.	607
Федоришева А.	483	Челах Л.А.	352
Філатов Д. (Филатов Д.Е.)	1, 575	Черевченко Т.М.	220
Филипенко Т.Г.	175	Чередник А.	111
Фомичева Н.И.	356	Черенков В.М.	377
Фоций Н.В.	131	Черниченко Г.А. (Черниченко Г.)	397, 411, 650
Фунтов И.Л.	153, 202, 203	Чирах С.Х.	354
Хара В.Г.	625	Чуб И.В.	636
Харкова О.Г.	392	Шабловская Л.Л.	335
Харковенко Н.М.	355	Шалимова М.А.	10
Хархота А.И.	215	Шапоренко О.И. (Шапоренко О.И.) ...	137, 448, 449, 539, 608
Хижняк Н.А.	201, 207, 245, 274, 394, 395, 398	Шаранина Л.Г.	471
Хіміч О.	576	Шарапова С.В.	578
		Шаталов В.М.	204
		Швиндлерман С.П. (Швиндлерман С.)	67, 231, 261, 281, 609
		Швыдкий О.В.	351
		Шевченко А.Г.	515

Шевченко В.П.	7	Щербакова О.Н.	283
Шевченко О.А.	160, 183, 188	Щербаковский М.Р. ..	352
Шевченко О.Б. (Шевченко О.) (Шевченко А.)	540, 541, 542, 543, 579	Щетников А.И. (Щетников А.)	(100), 135, 136
Шевчук І.	580	Юркова Н.А.	415
Шевчук О.М.	259, 285– 287, 637	Юрченко І.Т. (Юрченко І.Т.)	285–287
Шейгус В.А.	649	Юрьев В.В.	472
Шейгус В.О.	659	Юрьева А.	638
Шишкіна О.	85	Юрьева І.А.	611
Шинкарев В.	134	Ягнышева Т.В.	432
Шпаченко Н.Н.	354	Якимчук Д.П.	514
Шпилева Н.В.	282	Яковлев Є.О. (Яковлев Є.) (Яковлев Е.А.)	190, 415, 447, 450, 452
Шпильный С.А.	121	Якушева Ю.С.	345
Шредер Г.	399	Янукович В.	(484)
Шубін О.О.	210	Яровая І.	95
Шулика Д.Н. (Шулика Д.)	(91), 544	Яромбаш І.Ф.	174
Шульга М.В.	581	Ярошевська І.І.	545
Шульженко О.	376	Ярошенко Н.Н.	168, 284
Шумлянський В.О. ..	124	Ярцева Л.	69
Шупик Т.А.	352	Ястремская А.	546
Щеполев А.К.	121		

ПОКАЖЧИК ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ

Азовська дача, заказник (Володарський р-н)	346
Азово-Керченська акваторія	166
Азово-Чорноморський басейн	369
Азов'я	172
Азовське море	155, 167, 176, 177, 186, 386, 645, 651
Амвросіївка, смт	579
Америка	105
Артемівськ, м.	191, 198
Артемівські садово-дендрологічні насадження, заказник (Артемівський р-н)	346
Бакан Кривої коси, заказник (Новоазовський р-н)	322
Балка Водяна, заказник (Ясинуватський р-н)	346
Балка Гірка, пам'ятка природи (Амвросіївський р-н)	347
Балка Зелена, урочище (Олександрівський р-н)	346
Балка Журавльова, пам'ятка природи (Амвросіївський р-н)	346
Балка Кровецька, пам'ятка природи (Костянтинівський р-н)	347
Балка Орлинська, заказник (Великоновосілківський р-н)	346
Балка Північна, заказник (Великоновосілківський р-н)	346
Балка Суха, пам'ятка природи (Ясинуватський р-н)	346
Бердянський, заказник (Амвросіївський р-н)	347
Білосарайська коса, заказник (Першотравневий р-н)	347
Болото Мартиненкове, заказник (Краснолиманський р-н)	346
Брандушка, заповідне урочище (Добропільський р-н)	346
Василівка, заповідне урочище (Старобешівський р-н)	346
Великоанадольський, заказник (Волноваський р-н)	347
Великобританія	656
Великоновосілківський р-н	302, 544
Верхньо-Кальміуське водосховище (м. Ясинувата)	159
Верхньосамарський, заказник (Олександрівський р-н)	346
Відслонення Авіловської світи, пам'ятка природи (Артемівський р-н)	346
Відслонення нижнього карбону, пам'ятка природи (Старобешівський р-н).....	346
Вугледар, м.	427, 544
Гектова балка, заказник (Добропільський р-н)	259, 346
Горлівка, м.	203, 353, 407, 582
Гранітненський, ландшафтний парк (Тельманівський р-н)	307
Гречкине № 1 та № 2, заповідні урочища (Старобешівський р-н)	346

Грузька балка, заказник (Добропільський р-н)	346
Дендропарк Маяцького лісництва (Слов'янський р-н)	346
Джерела, пам'ятка природи (Краснолиманський р-н)	346
Джерела в балці Скотовата, пам'ятка природи (Мар'їнський р-н)	346
Джерела Кальміуса, пам'ятка природи (Ясинуватський р-н)	346
Джерело біля с. Конькове, пам'ятка природи (Тельманівський р-н)	346
Дзержинськ, м.	373
Дніпропетровська обл.	519
Довгенький ліс, заповідне урочище (Олександрівський р-н)	346
Донбас	8, 10–12, 20, 21, 25, 34, 35, 41, 47, 48, 50– 52, 63, 67, 69, 86, 88–90, 107, 109, 116, 117, 121, 123– 125, 134, 141, 143, 146, 165, 173, 178, 179, 183, 198, 199, 201, 204, 209, 211, 216, 218, 222, 228, 233, 241, 249, 250, 259, 271, 283, 289, 303, 311, 334, 351, 357, 364, 365, 371, 374, 376, 396, 397, 405, 406, 415, 421, 428, 430, 433, 435, 438, 442, 447, 451, 452, 462, 466, 507, 508, 529, 532, 553, 621, 628, 631, 633, 634, 638, 654, 660
Західний Донбас	206, 235
Південний Донбас	427
Східний Донбас	53
Центральний Донбас	439

Донецьк, м.	4, 33, 152, 236, 261, 279, 288, 290, 293, 431, 449, 517, 518, 533, 534, 591, 599, 610, 626, 629, 640, 641, 646–648, 652
Донецька обл.	3, 13–16, 22, 23, 28, 31, 32, 56, 57, 60, 62, 76, 92, 93, 95, 97, 98, 126, 127, 134, 137, 138, 150, 151, 160, 161, 163, 167, 184, 188, 189, 194, 200, 225, 226, 299, 301, 310, 315, 316, 326, 328, 330, 332, 340, 341, 350, 352, 360, 366–368, 370, 385, 397, 414, 423, 454, 459, 461, 463, 474, 477, 481, 484, 488, 491– 493, 495, 496, 500, 503, 504, 510–513, 519, 521–523, 530, 536, 555, 592, 600, 601, 603, 613, 614, 616, 625, 630, 632, 635, 658
Донецький басейн	54
Донецький ботанічний сад	216, 229, 232, 246, 251, 309, 347

Донецький кряж, ландшафтний парк (Амвросіївський та Шахтарський р-ни)	317, 328, 337, 338, 342, 343
Донецький регіон	1, 9, 39, 99, 110, 118, 131, 140, 169, 210, 295, 335, 359, 378, 445, 467, 472, 575
Донецько-Приазовський степ	248
Донеччина	27, 71–73, 247, 265
Дружківські скам'янілі дерева, пам'ятка природи (Костянтинівський р-н)	347
Дуб, пам'ятка природи (Слов'янський р-н)	346
Дубове насадження, пам'ятка природи (Великоновосілівський р-н)	346
Єнакієве, м.	103
Жданівка, м.	102
Закарпаття	124
Затока Крива та коса Крива Білосарайська, угіддя (Першотравневий р-н)	642
Західний регіон	91
Знаменівська балка, заказник (Волноваський р-н)	346
Зугрес, м.	320
Зуєвський парк (м. Харцизьк)	336
Казанок, заказник (Олександрівський р-н)	346
Кальміус, р.	185, 391
Кальчицький, заказник (Володарський р-н)	346
Кам'яні Могили, заповідник (Володарський р-н)	308, 319, 347, 348
Керченська протока	166
Київ, м.	652
Кірсанове, заповідне урочище (Тельманівський р-н)	346
Клебан-Бик, ландшафтний парк (Костянтинівський р-н)	313, 314, 317, 328, 342, 343
Клебан-Бицьке відслонення, пам'ятка природи (Костянтинівський р-н)	347
Ковила біля с. Григорівка, заказник (Артемівський р-н)	346
Колодязне, заказник (Олександрівський р-н)	346
Конвалієва діброва, заказник (Артемівський р-н)	346
Костянтинівський р-н	304
Кохане, заказник (Олександрівський р-н)	346
Краснооскільське водосховище (Краснолиманський р-н)	298

Крейдяна флора, заповідник (Краснолиманський та Слов'янський р-ни)	347
Крива коса, пам'ятка природи (Новоазовський р-н)	346
Кривокоський лиман, заказник (Новоазовський р-н)	346
Круглик, заказник (Шахтарський р-н)	346
Курахове, м.	380
Кучерів Яр, заповідне урочище (Добропільський р-н)	346
Ландиш, заказник (Краснолиманський р-н)	346
Ларинське, заповідне урочище (м. Донецьк)	244
Ларинський, заказник (м. Донецьк)	336
Ларинський, полігон (м. Донецьк)	169
Ліс на граніті, заповідне урочище (Тельманівський р-н)	346
Ліс по р. Кринка, заказник (Амвросіївський р-н)	346
Луганська обл.	519
Макіївка, м.	187
Маріуполь, м.	87, 101, 104, 105, 155, 163, 186, 197, 275, 278, 363, 386, 654
Маріупольська лісова дача, заповідне урочище (Волноваський р-н)	346
Мар'їна гора, пам'ятка природи (Артемівський р-н)	346
Мар'їнка, м.	544
Маяцька дача, пам'ятка природи (Слов'янський р-н)	347
Меотида, ландшафтний парк (Новоазовський та Першотравневий р-ни)	317, 328, 329, 331, 342, 343
Мирне поле, заповідне урочище (Олександрівський р-н)	346
Михайлівська цілина, заповідник (Сумська обл.)	319
Мінеральне, с-ще (Ясинуватський р-н)	185
Некрейдяна рослинність біля с. Кірове, заказник (Артемівський р-н)	346
Нескучненський ліс, заказник (Великоновосілівський р-н) ..	346
Никанорівський ліс, заповідне урочище (Добропільський р-н)	346
Новокатеринівське відслонення, пам'ятка природи (Старобешівський р-н)	347
Новосілівський, заказник (Великоновосілівський р-н)	346
Обушок, заказник (Шахтарський р-н)	346
Озеро Рапне, пам'ятка природи (м. Слов'янськ)	347
Озеро Сліпне, пам'ятка природи (м. Слов'янськ)	347
Озеро Чернецьке, пам'ятка природи (Краснолиманський р-н)	346
Оскіл, р.	603

Палімбія, заказник (Артемівський р-н)	346
Печера Трипільська, пам'ятка природи (Артемівський р-н) ...	346
Печера, пам'ятка природи (Новоазовський р-н)	346
Печера в Докучаєвську, пам'ятка природи (м. Докучаєвськ) ..	346
Печера № 1 та № 2, пам'ятки природи (Старобешівський р-н)	346
Північно-Західний регіон	91
Підпісочне, заказник (Краснолиманський р-н)	346
Піски, с. (Ясинуватський р-н)	604
Пойма-1, заказник (Слов'янський р-н)	346
Половецький степ, ландшафтний парк (Володарський та Першотравневий р-ни)	317, 342, 343
Приазовський чапельник, заказник (Першотравневий р-н)	347
Приазов'я	107, 113, 208
Північне Приазов'я	38
Пристенське, заказник (Амвросіївський р-н)	346
Путилівський ліс, заказник (м. Донецьк)	349
Риф, відслонення вапняків біля с. Покровське, пам'ятка природи (Артемівський р-н)	346
Рідкодуб'я, пам'ятка природи (Артемівський р-н)	346
Роздольненський, заказник (Старобешівський р-н)	347
Росія	162, 645, 652
Самара, р.	206
Санкт-Петербург, м.	652
Свердловини 44 та 48-гд, пам'ятки природи (Волноваський р-н)	346
Святогірськ, м.	191, 282, 305, 306, 312, 323– 325, 333, 345, 590
Сіверський Донець, р.	156–158, 162, 296, 603, 626
Скелеподібне відслонення верхньої крейди, пам'ятка природи (м. Краматорськ)	346
Слов'яногірськ, м.	594
Слов'янськ, м.	194
Соснові культури, пам'ятка природи (Першотравневий р-н)	346
Соснові насадження, заказник (м. Слов'яногірськ)	346
Став Дзеркальний, пам'ятка природи (Слов'янський р-н)	346
Старомихайлівський, заказник (Мар'їнський р-н)	346
Старченківський, заказник (Володарський р-н)	346
Степ біля с. Платонівка, заказник (Артемівський р-н)	346
Степ Отрадівський, пам'ятка природи (Артемівський р-н)	346
Стильське відслонення, пам'ятка природи (Старобешівський р-н)	347

Тараняча, бухта Білосарайської затоки (Першотравневий р-н)	168
Тополя, пам'ятка природи (м. Слов'яногірськ)	346
Торез, м.	509
Торецький регіон	91
Україна	11, 26, 66, 112, 135, 144, 162, 170, 319, 380, 382, 389, 393, 403, 404, 418, 422, 440, 470, 480, 483, 489, 490, 539, 560, 561, 563, 566, 570, 581, 645, 650, 652, 658
Лівобережна Україна	294
Південний схід України.....	130, 213, 217, 221, 229, 264, 277, 284, 286, 339
Східний регіон	175, 537
Український степовий природний заповідник	347
Урочище Грабове, пам'ятка природи (Шахтарський р-н)	347
Урочище Леонтєво-Байрацьке, заказник (м. Сніжне)	346
Урочище Плоске, заказник (м. Єнакієве)	346
Урочище Розсохувате, заказник (м. Єнакієве)	346
Урочище Сосна, заказник (Слов'янський р-н)	346
Урочище Софіївське, заказник (м. Горлівка)	346
Харцизьк, м.	619
Хомутовський степ, заповідник (Новоазовський р-н)	308, 318, 319, 335, 347
Чердакли, пам'ятка природи (Володарський р-н)	346
Чернецьке, заказник (Краснолиманський р-н)	346
Чорне море	177
Чорний Жеребець, заказник (Краснолиманський р-н)	346
Шахтарськ, м.	617
Широкий ліс, заповідне урочище (Олександрівський р-н)	346
Щуча заводь, заказник (Великоновосілківський р-н)	346
Ямполівський, заказник (Краснолиманський р-н)	346
Ясинувата, м.	622

**СПИСОК РЕГІОНАЛЬНИХ
ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ
(МІСЦЕ ВИДАННЯ ЯКИХ НЕ ВИЗНАЧЕНЕ В ОПИСІ)**

Аватар (Донецьк)
Архив клинической и экспериментальной медицины (Донецьк)
Вестник гигиены и эпидемиологии (Донецьк)
Все (Донецьк)
Економіка промисловості (Донецьк)
Історичні і політологічні дослідження (Донецьк)
Менеджер (Донецьк)
Меркурій (Донецьк)
Метрологія та гідрологія (Одеса)
Наука. Релігія. Суспільство (Донецьк)
Наш край: Экол. газ (Донецьк)
Питання біоіндикації та екології (Запоріжжя)
Проблеми законності (Харків)
Проблемы экологии (Донецьк)
Регіональна економіка (Львів)
Сіверянський літопис (Чернігів)
Стандартизація, сертифікація, якість (Харків)
Схід (Донецьк)
Технополис (Дніпропетровськ)
Торгівля і ринок України (Донецьк)

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- АОЗТ – акционерное общество закрытого типа
АПК – агропромышленный комплекс
АПН – Академия педагогических наук
А/Т – акціонерне товариство
ВЭЛ – Всеукраинская экологическая лига
ДГТУ – Донецкий государственный технический университет
ДІТБ (ДИТБ) – Донецький інститут туристичного бізнесу
ДонГАУ – Донецкая государственная академия управления
ДонДАБА – Донбаська державна академія будівництва та архітектури
ДонДУЕТ – Донецький державний університет економіки і торгівлі
ім. М.І. Туган-Барановського
ДонНТУ – Донецький національний технічний університет
ДонНУ – Донецький національний університет
ДПОС – Донецкая противоэрозионная опытная станция
ДРО – Донбасское региональное отделение
ДТПП – Донецкая торгово-промышленная палата
ЗДУ – Запорізький державний університет
МАІ – метод аналізу ієрархій
МАНЕБ (МАНЭБ) – Міжнародна академія наук екології та безпеки
життєдіяльності
МАУП – Міжрегіональна академія управління персоналом
НИР – научно-исследовательская работа
НПП – Національний природний парк
ОАО – открытое акционерное общество
облСЭС – областная санитарно-противоэпидемиологическая станция
ООО – общество с ограниченной ответственностью
ПАВ – поверхностно-активные вещества
РАО – радиационные отходы
СУОС – системы управления окружающей средой
СЭЗ – свободные экономические зоны
ТПР – території пріоритетного розвитку
ТЭС – тепловая электростанция
УДЕНЦ – Український державний еколого-натуралістичний центр
учнівської молоді
УкрНТЭК – Украинский научный центр технической экологии

ЗМІСТ

ВІД УКЛАДАЧІВ	3
ПЕРЕДМОВА	5
Екологічні аспекти вивчення Донецької області. Загальні питання ...	7
Статистика	14
Історичний аспект охорони довкілля Донецької області	16
Персоналії	17
Окремі міста	18
Мінерально-сировинна база та ресурсний потенціал Донецької області	19
Забруднення повітря Донецької області	23
Стан та охорона гідросфери Донецького регіону	25
Хімічне, радіаційне та інші види забруднень	30
Рослинний світ Донецької області	32
Тваринний світ Донецького регіону	43
Заповідна справа	45
Довкілля і здоров'я	53
Оцінка стану навколишнього середовища. Моніторинг довкілля	57
Промислова екологія. Загальні питання	60
Металургійна, гірнича, вугільна промисловість	62
Переробка й утилізація відходів виробництва	67
Екологічна політика регіону. Екологічне управління	70
Правові засади екологізації Донецької області	80
Екологічна освіта та виховання в Донецькій області	83
Громадський рух Донецької області. Екологічні організації. Екологічний туризм	87
Міжнародні зв'язки та проекти щодо екологічного стану Донецької області	90
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	94
ПОКАЖЧИК ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ	103
СПИСОК РЕГІОНАЛЬНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ	110
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	111

Підп. до друку 12.04.2007. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Друк різнографний. Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 6,51.
Обл. вид. арк. 4,5. Зам. 1-041207. Наклад 150 пр.

Видавниче підприємство "Східний видавничий дім"
(Державна свідоцтво № ДК 697 від 30.11.2001.)
83086, м. Донецьк, вул. Артема, 45
тел./факс (062) 338-06-97, 337-04-80